КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАРТ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЭКИШНИ ТЕЗРОҚ ТУГАЛЛАБ, БАРЧА МАЙДОНЛАРДА ЧИГИТНИ БИР ТЕКИС УНДИРИБ ОЛАЙЛИК!

ЭКИШ ТАМОМЛАНДИ

Оққўрғон районининг пахтакорлари куни кеча 26 минг 800 гектар ерга чигит, 4000 гектар ерга уруғлик каноп экиб бўлганликлари ҳақида рапорт бердилар. Районда 14 минг 500 гектар ерга квадрат-уялаб уруғ ташланди. «ЎзССР беш йиллиги» совхози, «Ленинизм», «Ленинобод», Ленин номли, «Победа» колхозлари деҳқонлари бу соҳада пешқадамлик қилишди. Улар чигит экишни районда биринчи бўлиб тугаллашди.

Мўл ҳосил учун ҳозирдан мустаҳкам замин тайёрлаётган район пахтакорлари бу йил эртапишар сара уруғ танладилар. Чигит янтарь кислотаси ва НРВ билан дориланган ҳолда экилди.

Эрта озиқлантирилган ғўза соғлом ривожланади, эрта ҳосилга киради. Буни ўз тажрибаларида бир неча йилдан бери синаб кўраётган район хўжаликларида 26 минг гектар ерга чигит экиш билан бир вақтда ўғит ҳам солинди. Ҳозир 6 минг гектардан ортиқ майдонда чигит бир текис униб чиқди.

Район пахтакорлари КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан илҳомланганлари ҳолда бу йил она-Ватанга 70 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун барча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Чигит экиб бўлган универсалларга жадал суратда культиваторлар тиркалмоқда.

1 Майгача барча майдонлардаги чигитни бир текис ундириб оламиз, ғўза парваришини ҳар тарафлама кучайтириб юборамиз! Район пахтакорларининг аҳди ана шундай.

* * *

Хушхабар кетидан келаётган хушхабар кишини хурсанд қилади. Оққўрғонликлардан кейин Орджоникидзе ва Калинин районлари пахтакорлари ҳам чигит экишни тугаллаганликлари ҳақида рапорт бердилар. Орджоникидзе районида 4473 гектар майдонга чигит экилиб, шундан 1463 гектарига квадрат-уялаб уруғ ташланди. Калинин районида эса 5536 гектар ерга чигит экилиб, шундан квадрат-уялаб экилгани 1051 гектарни ташкил қилади.

Дастлабки муваффақиятни қўлга киритишда Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон», «Правда», «Октябрь», «Маданият» колхозлари, Калинин районидаги «Ленинизм», Свердлов номли, «Коммунизм» колхозлари пешқадамлик қилдилар. Ҳозир бу колхозларда дастлабки гектарларга ташланган чигит бир текис униб чиқа бошлади. Бу районларда агрегатлар дастлабки парваришга ҳозирланмоқда.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 73 (3045). | Жума, 16 апрель 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

МАЙОЛДИ МУСОБАҚАСИ

Улуғ айём — 1 Май байрами яқинлашмоқда. Мамлакатимиз халқлари, шу жумладан областимиз меҳнаткашлари бу баҳор байрамини коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида янги зафарлар билан кутиб олиш иштиёқида ғайрат ва ташаббус билан меҳнат қилмоқдалар. Завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда майолди социалистик мусобақаси тобора кенг қанот ёймоқда.

Областимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети март Пленумининг тарихий қарорларидан бениҳоя руҳланиб, зўр завқ билан ишламоқдалар ва қалбларни қувонтирувчи зафарларни қучмоқдалар. Ишчилар ва колхозчилар, транспортчилар ва бинокорлар — ижодий меҳнат аҳлларининг майолди мусобақасида қўлга киритаётган ютуқлари ҳақида кўплаб хушхабарлар келмоқда.

Саноат, транспорт, бинокорлик ва алоқа ташкилотлари коллективларининг шу йилнинг биринчи кварталидаги иш натижалари ғоят самарали бўлди. Саноатчиларимиз ялпи маҳсулот ва маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган квартал планини анча ортиғи билан адо этдилар. Халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун топшириқдагига қўшимча равишда кўп миқдорда турли маҳсулотлар, жумладан пўлат, прокат, кўмир, электр қуввати, кўтарма кранлар, экскаваторлар етказиб берилди.

Айниқса, қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналари коллективларининг ютуқлари салмоқли бўлмоқда. Улар қишлоқ хўжалигига планданташқари 7 та пахта териш машинаси, 159 та трактор, 242 та сеялка, 79 та пуркагич-чанглагич, 27 та кўрак чувийдиган агрегатлар ва бошқа машина-механизмлар етказиб беришди. Тошкент темир йўл бўлинмаси коллективи ҳам улуғ айёмга муносиб тортиқлар билан келмоқда. Транспортчилар юк обороти планини ой сайин ортиғи билан адо этмоқдалар, йил бошидан бери қўшимча бир миллион 400 минг тоннадан ортиқроқ юк ташишди, бу билан 700 га яқин составни тежаб қолишди.

Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари 1 Майни экинларни юқори сифатли экиб олиш, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш шиори остида кутиб олмоқдалар. Колхоз ва совхозларда чигит экиш қизғин бормоқда. Оққўрғон, Орджоникидзе ва Калинин районларининг пахтакорлари чигит экишни муваффақиятли тугалладилар. Шунингдек бошқа районларнинг илғор хўжаликлари ҳам чигитни барвақт экиб бўлдилар. Чигитни яхши ишланган ерларга қисқа вақт ичида сифатли қилиб экиб олиш, уни бир текис ундириб қатор ораларда ишлашни дарҳол бошлаб юбориш — колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар ва хўжалик раҳбарларининг биринчи навбатдаги ғоят муҳим вазифасидир. Чорвадорлар ва сабзавотчилар, ғаллакорлар ва пиллачилар ҳам улуғ байрам шарафига социалистик мусобақани кучайтириб юбордилар.

Улуғ байрам шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, ҳар бир корхона, цех ва коллективнинг ойлик планларни муваффақиятли бажаришига эришайлик. Олдимизда саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тобора кўпроқ етиштириш вазифаси турипти. Лекин бу соҳада ҳали қатор камчиликлар бор. Областдаги саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг ҳаммасида ҳам байрамолди мусобақаси кенг қулоч ёйдирилган деб бўлмайди. Ўнлаб саноат корхоналари, қурилиш ташкилотларининг давлат планларини сурункасига бажармай келаётганлигининг асосий сабабларидан бири ҳам уларда социалистик мусобақа яхши уюштирилмаганлигидир. Бу корхоналарда мусобақани, унинг олий формаси бўлган коммунистик меҳнат тантанаси учун кураш пухта ташкил этилмаган, бу муҳим иш билан мунтазам шуғулланилмаётир. Ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларда меҳнатга онгли ва ижодий муносабатда бўлиш, ички резервларни қидириб топиш ва уларни ишга солишга интилишдек ажойиб хислатларни тарбиялаш, ишлаб чиқариш маданиятини яхшилаш ҳозирги талаблар даражасида эмас. Шу боисдан ҳам областимиздаги 40 дан ортиқ саноат корхонаси 1965 йилнинг биринчи квартал планини бажармади. Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, унинг сифатини яхшилаш бўйича белгиланган топшириқларни адо этмаётган корхоналар сони ҳам анчагина.

Айниқса, қурилиш ташкилотларида, байрамолди социалистик мусобақаси пухта ташкил этилмаган. Бинокорларимиз зиммасига бу йил ўлкан вазифалар юклатилгандир. Уларни бекаму-кўст бажариш, объектларни белгиланган муддатларда ишга тушириш, уй-жой қурилиши суръатини жадаллаштириш, иншоотларни тез ва сифатли қуриш манфаатлари бинокорлар ўртасида социалистик мусобақани кучайтириш ва унга юксак савияда раҳбарлик қилишни талаб этади.

Маҳаллий партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари меҳнаткашларнинг ғайрат ва ташаббусига бошчилик қилишлари, саноат ва қишлоқ хўжалиги ходимларининг ижодий ва яратувчилик ишларини март Пленуми белгилаб берган ҳаётий тадбирларни тўла бажаришга сафарбар этишлари керак. Мусобақани ташкил этиш масаласига жиддий эътибор бериб, унинг тарбиявий ролини ошириш лозим.

Байрамолди мусобақаси ишчилар, колхозчилар, ижодий меҳнат кишиларини янги зафарларга руҳлантирсин, умумий юксалишимизнинг янада юксак чўққилари сари ривожига ижобий таъсир этсин. Социалистик мусобақанинг оммавийлиги учун курашиб, ҳар бир корхона, цех, участка коллективи ва ҳар бир ишчи, инженер-техник ходимнинг бу ҳаракатда актив иштирок этишига эришайлик. Мусобақа жараёнида илғор иш методларини кенг ёйиш, вужудга келган янгилик, прогрессив методларни дарҳол пайқаб олиш ва қўллаб-қувватлаш, ишчиларнинг унумли ва сифатли ишлашлари, ижодий изланишлари учун зарур шароитларни яратиб бериш, рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатларини кенгайтириш лозим. Меҳнаткашлар куч-ғайратини олдимизда турган вазифаларнинг тўла бажарилишига сафарбар этиш, меҳнатни пухта уюштириш, ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштирабориш, иш маданиятини ошириш, прогрессив технология, такомиллашган янги асбоб-ускуналарни кўплаб ишга тушириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштириш — ғоят муҳим вазифалардир.

Байрамолди мусобақаси байроғини янада баланд кўтарайлик. Бу олийжаноб ҳаракат ҳар бир ишчи, ҳар бир коллектив учун, бутун совет кишилари учун янги ғалаба, бахт-саодат келтирсин, янги марралар сари ҳаракатимизни янада тезлатсин.

Байрамолди социалистик мусобақасида янги зафарлар қучайлик!

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ

Совет Иттифоқи билан дўстлик алоқалари Румыния жамиятининг делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун меҳмон бўлиб турди. Румыния Халқ Республикаси радиоэшиттириш ва телевидение комитети раисининг ўринбосари Константин Присня делегацияга бошчилик қилади.

Меҳмонлар Тошкент, Самарқанд, Фарғонадаги саноат корхоналари ва маданий-оқартув муассасаларида бўлдилар, республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ҳаёти билан танишдилар. Константин Присня Тошкент радио ва телевидениеси ходимлари билан учрашди. (ЎзТАГ).

УРУҒ НИШ УРДИ

ДЎРМОН. (телефон орқали олинди). Шу кунларда «Қизил Ўзбекистон» колхозининг далаларида иш қизғин. Миришкор деҳқонлар баракали меҳнат қилишиб, янгидан-янги ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Колхозчилар ўртасида КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари ишлаб чиқилгач, меҳнат интизоми яна ҳам мустаҳкамланди, иш унуми ортди. Ҳар бир киши фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшишга ҳаракат қиляпти.

Дала меҳнаткашлари Пленум қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, она-Ватанга янада кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари топширишга аҳд қилдилар. Улар 1700 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш ва давлат омборига 5850 тонна Дўрмон пахтасини сотишга аҳд қилишди. Деҳқонлар қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларидан ҳам юқори унум олиш тадбирларини белгиладилар. 1620 тонна картошка, 3435 тонна сабзавот маҳсулотлари ҳам етиштирилади.

Колхозда картошка, карам, сабзи, бодринг ва бошқа экинларни муддатидан анча илгари экиб бўлишди.

Кеча колхозчилар чигит экишни ҳам қисқа вақт ичида агротехника қоидалари асосида ўтказилганлиги ҳақида ғалаба рапорти бердилар.

800 гектар ерга чигит квадрат-уялаб экилди. Анвар Этамназаров бошлиқ бригада аъзолари экиш кампаниясида айниқса, уюшқоқлик кўрсатдилар. Улар агрегатлардан тўлиқ фойдаланиб, экишни етти иш кунида тамомладилар. Шунингдек, Узоқбой Эргашев, Қудрат Аҳмедов, область Советининг депутати Меҳринисса Шералиева ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳам сифатли ҳайдалиб, яхши текисланган ерларга чигит ташланди.

Барвақт экилган карталарда уруғ ниш урабошлади. Пахтакорлар гектарларда кўчатларнинг етарли миқдорда бўлиши учун курашишмоқда. Ўқ ариқ ёнларига ҳам чигит экиляпти.

МИРИШКОРЛАР ДАЛАСИДА

Қизғин кунлар бошланиб кетди. Ерга «оқ олтин» уруғи қадалаяпти. Ҳозирги ҳар бир вақт ғанимат ва қимматли. Чунки кўклам деҳқончиликда ишнинг бошланиш даври саналади. Бу давр деҳқонлар ҳаётида шу жиҳатдан аҳамиятлики, эрта эксанг эрта йиғиб-терасан. Шунинг учун баҳорнинг бир куни — кузнинг ўн кунига татийди, деб бежиз айтилмаган. Дарҳақиқат чигитни ернинг ўз намига барвақт бир текис ундириб олган деҳқон вақтдан ҳам, ҳосилдан ҳам шубҳасиз ютади.

Шу долзарб кунларда омилкор деҳқонларимиз бепоён далаларда ана шу ўй-фикр билан шижоатли меҳнат қиляптилар. Тупроқ бағрига эзгу ният билан чигит ташлаяптилар. Янгийўлдаги Калинин номли колхознинг ўртоқ Мамадали Қодиралиев бошлиқ комплекс механизациялашган звено пахтакорлари ҳам чигит экиш кампаниясини пухта ҳозирлик кўрган ҳолда олиб бормоқдалар.

Звенонинг 60 гектар ери бор. Ҳамма майдонлар куздаёқ С-100 трактори билан чуқур ағдариб шудгорланди. Ҳайдаш олдидан ҳар гектар ерга 300 килограмм фосфор ва 600 килограммга яқин чириган гўнг аралашма ҳолда солинди. Аҳил коллектив бўлажак мўл ҳосилга пухта замин яратишни қиш вақтида ҳам давом эттирди. Дала бошларига кўп миқдорда маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди. Мавжуд суғориш шохобчаларини тозалаш ишларига ҳам анча барвақт киришилиб, улар муддатидан илгари қўлдан чиқариб қўйилди.

Баҳор шабадаси эсабошлаши билан звено далаларида иш янада авж олди. Деҳқончиликнинг кўзини яхши билган звено аъзолари ҳар бир ғанимат дамдан унумли фойдаланиб, карталарни чигит экиш мавсумига сифатли тайёрлашга киришдилар. Эрта қилинган ҳаракат ўз самарасини берди. Барча майдонлар сифатли бороналанди. Ҳамма карталар чизел солиниб, бегона ўт илдизларидан тозаланди. Экиш агрегати ҳам мавсумга тўла шайланиб, иш органлари тўла-тўкис комплектланган сеялкага ўғитлагич ҳам ўрнатилди. Агрегатни звено бошлиғининг ўзи бошқараяпти. Режа сими тортиб чигит экилмоқда.

— Чигит экишга уюшган ҳолда киришдик, — дейди суҳбатда ўртоқ М. Қодиралиев. — Звеномиз колхозчилари бу йил катта марраға интилишаяпти. Гектарлардан 40 центнердан ҳосил йиғиб олмоқчимиз. Бу осон иш эмас албатта. Шунинг учун мақсадга эришиш ниятида ҳозирдан бошлаб астойдил ғайрат қиляпмиз.

Звено миришкорлари йилдан-йилга ҳосилдорликни кескин ошириб бормоқдалар. Уч йил бурун бор-йўғи 20 центнердангина ҳосил кўтариб келинган ерлардан ўтган йили звено комплекс механизацияга ўтгач, гектар бошига 37 центнердан хирмон кўтарди. Она-Ватанга 240 тонна «оқ олтин» армуғон этди. Мажбуриятни ошириб ўринлаб катта зафар қучди.

Бу муваффақиятда механизатор-звено бошлиғи Мамадали аканинг катта ҳиссаси бор. 1948 йилдан бери колхозда тракторчилик қилиб келаётган ўртоқ М. Қодиралиевга правление катта ишонч билдириб, уни ўтган йили звенога бошлиқ қилиб тайинлади. Меҳнатда тобланган Мамадали ака кўпчиликнинг ишончини оқлади. Коллективга тўғри бошчилик қилди, ишни тўғри ташкил қилабилди. Ғўза парвариши агротехника қоидалари асосида намунали олиб борилди. Ерга звено бошлиғининг ўзи уруғ қадади. Қатор ораларига сифатли ишлов берди. Терим вақтида эса «зангори кема»сини жавлон урдирди. Пахтадан юксак хирмон тикланди. Партия ва ҳукуматимиз Мамадали Қодиралиевнинг хизматларини тақдирлаб Ҳурмат белгиси ордени билан мукофотлади.

Звено пахтакорлари ўтган йилгидек бу йил ҳам гектарлардан баракали ҳосил йиғиб-териб олиш учун курашмоқдалар.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

УЛАР МАРРАГА ЕТДИ

БЕКОБОД, (телефон орқали олинди). 2-«Далварзин» совхози коллективи зўр уюшқоқлик билан ишлаб чигит экишни тамомлай деб қўйди. Совхознинг Мухторали Аъзамов ва Акбарали Муҳиддинов ўртоқлар бошлиқ бўлимларнинг ишчилари чигит экишда биринчилар қатори маррага етдилар.

Бу бўлимларда техникадан унумли фойдаланиб, кўп майдонларга квадрат-уялаб чигит экилди. Масалан, 6-бўлимда 370 гектар пахта майдонининг 293 гектарига, 7-бўлимда 398 гектардан 325 гектарига квадрат-уялаб чигит экилди. Квадрат-уялаб чигит экишда механизаторлардан А. Бурхонов, Қ. Эрназаров, А. Қундузов, Я. Бобоев ўртоқлар намунали ишладилар.

Ҳар гектар ердан 24—25 центнердан ҳосил етиштириш учун ҳаракат қилаётган бу бўлим ишчилари ҳозир чигитни тезроқ ундириб олиш, тўла гектар учун курашни давом эттирмоқдалар.

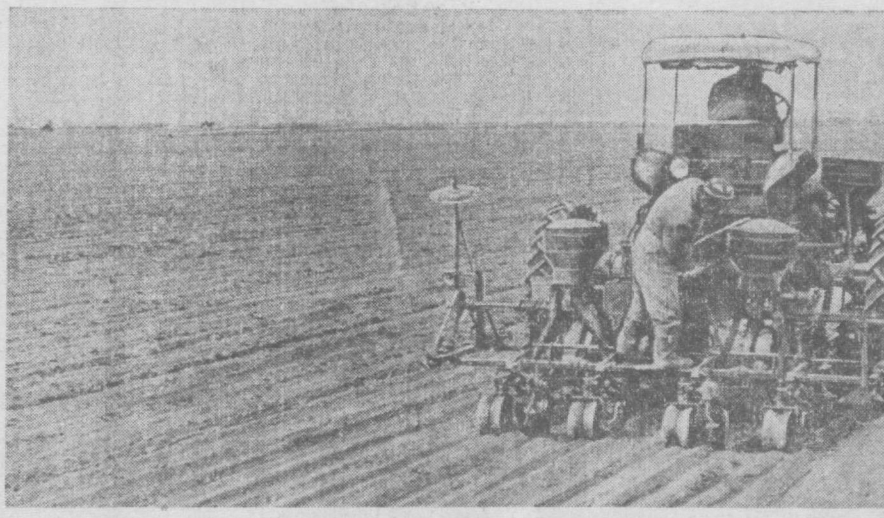

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозида чигит экиш ишлари агротехника қоидаларига тўла амал қилинган ҳолда олиб борилмоқда. Суратда: экиш палласи.

Қ. Розиқов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленумининг қарорига мувофиқ қуйидаги қарорларни қабул қилди:

ГЎШТ ЕТИШТИРИШ ВА ДАВЛАТГА ГЎШТ СОТИШНИ КЎПАЙТИРИШДАН КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРНИНГ МОДДИЙ МАНФААТДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети колхоз ва совхозларда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг рентабелли бўлишини таъминлаш ҳамда жамоат чорвачилигини янада ривожлантирмоқ учун шарт-шароитлар вужудга келтириш мақсадида колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари учун улар давлатга сотаётган энг юқори, ўртача ва ўртадан паст семизликдаги қорамол, қўй ва эчкилар ҳамда (беконбоп, серёғ ва гўштдор) чўчқаларнинг амалдаги нархларига процент ҳисобида қўшиб бериладиган ўртача устамаларни иттифоқдош республикалар бўйича қуйидаги миқдорларда тасдиқлади ва 1965 йил 1 майдан бошлаб амалда жорий қилади: қорамолларга 20 процентдан 55 процентгача, чўчқаларга 30 процентдан 70 процентгача, қўй ва эчкиларга колхозлар учун 10 процентдан 70 процентгача, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари учун 10 процентдан 60 процентгача.

РСФСР, Украина ССР, Грузия ССР, Озарбайжон ССР, Арманистон ССР, Қирғизистон ССР ва Тожикистон ССРнинг баланд тоғ районларидаги колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари учун қўй ва эчкиларнинг амалдаги нархларига қўшиб бериладиган устама 100 процент миқдорида белгиланади.

РСФСРдаги Калининград ва Пермь областлари ва Удмуртистон АССР, Ғарби-Шимол, Марказ ва Волга-Вятка районларининг, Украина ССРдаги Полесье районларининг колхозлари, совхозлари ва бошқа давлат хўжаликларига қўй ва эчкиларнинг амалдаги нархларига 70 процент миқдорида устама қўшиб бериш белгиланади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига қорамоллар, қўй, эчкилар ва чўчқаларнинг нархларига қўшиб бериладиган устамаларни мазкур қарорда белгиланган устаманинг ўртача миқдори чегарасида зоналар бўйича табақалаштириб белгилаш ҳамда бу устамаларни СССР Госплани билан келишиб туриб тасдиқлаш вазифаси топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари чорвачилик маҳсулотларининг таннархини камайтириш, моддий техника таъминотини яхшилаш, колхоз ва совхозларда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш ва меҳнат унумдорлигини ошириш тадбирларини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари зарур.

ҚАЙМОҒИ ОЛИНГАН СУТНИНГ НАРХИ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети давлатга сут сотувчи колхозларга, совхозларга ҳамда давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотларга сут саноати корхоналари томонидан бериладиган қаймоғи олинган сут (обрат)нинг ҳар тоннасига 1965 йил 1 майдан бошлаб 10 сўм нарх белгилади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига колхозлар, совхозлар ҳамда давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотларига бериладиган қаймоғи олинган сут (обрат) нормаларини белгилаб қўйиш ҳуқуқи берилди.

Шаҳарларга, саноат марказларига ва курортларга сут етказиб бераётган районлардаги, шунингдек сут-консерва заводлари ишлаб турган зоналардаги колхозларга, совхозларга ва давлатнинг бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотларига (сутни пунктларда ва заводларда қабул қилиб олиш вақтида) унинг нордонлиги 19 градус ва бундан ҳам паст бўлса, нархга ҳар центнер учун 50 тийин миқдорида устама пул тўланади, сутнинг нордонлиги 19 градусдан ошиқ бўлганида эса, ҳар центнер сутнинг нархи 50 тийин камайтирилади.

СУТДАГИ АСОСИЙ МОЙ НОРМАЛАРИНИ ЎЗГАРТИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети колхозлар, совхозлар, қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотлари, колхозчилар ва бошқа гражданларнинг хўжаликлари томонидан давлатга сотиладиган сигир сутидаги асосий мойнинг ўртача нормаларини 1965 йил 1 майдан бошлаб (сутнинг вазнига нисбатан процент ҳисобида) қуйидаги миқдорларда белгилади: РСФСР — 3,7, Украина ССР — 3,6, Грузия ССР — 3,6 Литва ССР — 3,4, Молдавия ССР — 3,5.

РСФСР Министрлар Советига, Украина ССР Министрлар Советига ва Грузия ССР министрлар Советига областлар, ўлкалар ва автоном республикалар бўйича сигир сутидаги асосий мой нормаларини (сутнинг вазнига нисбатан процент ҳисобида) тегишли иттифоқдош республика бўйича ушбу қарорда белгиланган ўртача норма чегарасида қилиб, бир ой муддат ичида тасдиқлаш вазифаси топширилди.

Сутдаги асосий мой нормаси ўзгартирилганлиги муносабати билан сут харид қилиш ҳақидаги 1965 йил учун белгиланган план РСФСРда 500 минг тонна, Украина ССРда 150 минг тонна ва Литва ССРда 10 минг тонна кўпайтирилади.

ЛЕНИН ҚУНЛАРИ ОЛДИДАН

ДЕҲҚОНЛАР ДОҲИЙ ҲУЗУРИДА

Сиёсий адабиёт нашриёти «Ильич тўғрисидаги хотиралар» (1917—1918) деган китобчани яқин кунларда босиб чиқаради. Бу хотираларнинг автори, ҳозир шахсий пенсионер Мария Николаевна Скрипник 1917 йил ноябрь ойининг бошидан то 1918 йил март ойигача Халқ комиссарлари Советининг секретариатида ишлаган ва Владимир Ильич олдига келган делегацияларни қабул қилиш билан шуғулланган.

Шу китобчанинг бўлимларидан бирини келтирамиз.

Мария СКРИПНИК

...Владимир Ильич ниҳоят даражада андишали одам эди. У ўзи ҳар қанча устун бўлса ҳам, лекин оддий ўртоқларга нисбатан муносабатларда уларнинг нафсониятига тегадиган бирор сўз айтмас ва ҳаракат қилмас эди.

Бир воқеа эсимда, кунларнинг бирида илтимосгўй деҳқонлар келишди. Улар билан гаплашганимда бу деҳқонлар собиқ помешчикларнинг лавлаги экиладиган ерларига буғдой экмоқчи бўлганликларини айтишди. Деҳқонлар «лавлаги экилиб келган бу ерлар жуда ҳам яхши» дейишди. Ишчи деҳқонлар ҳокимияти лавлагизор далаларни ишдан чиқаришга йўл қўя олмайди, деган фикрни уларнинг миясига сингдиришга уриниб кўрдим. Бунга жавобан улар зўр бериб ўзлариникини маъқуллай бердилар:

— Шу ер бўлмаса сира ишимиз битмайди, биз шу ерга буғдой экаверамиз, бизни Лениннинг олдига олиб киринг, у адолат билан бизнинг ҳамма талабимизни бажо келтиради.

Мен уларни Ленин ҳузурига олиб кирдим. Владимир Ильич эшикни ўзи очди ва деҳқонларга қўл бериб кўришиб, уларни ўз ҳузурига таклиф қилди. Орадан 15 минутча вақт ўтди. Мен суҳбатни бўлишга қарор қилдим. Кабинетга кирдим. Деҳқонлар шапкаларини тиззаларига қўйиб олиб, шошилмай ва вазминлик билан, бамаъйлихотир гапириб, ўз қишлоқларида нималар бўлаётганлигини Ильичга ҳикоя қилмоқда эдилар. Суҳбат қизиб турган бўлса керак. Ленин бир кўзини қисиб, деҳқонларнинг афтига диққат билан қараб турарди. Унинг қуйидаги сўзлари қулоғимга чалинди:

— Хўш, қанд заводлари бўлмаса биз нима қиламиз? Ахир бизга, мамлакатимизга қанд керак-ку, қандни чет мамлакатларга ҳам олиб чиқишимиз, сотишимиз керак-ку...

Ниҳоят, деҳқонлар кабинетдан чиқишди. Улар «энг катта большевик» билан суҳбатлашганликлари, гаплашганликларига ўзлари ҳам ҳайрон бўлиб, таажжубда қолишди. Улар мен билан гаплаша туриб, ишчи-деҳқонлар ҳокимиятининг бошлиғини «энг катта большевик» дейишди. Булар ер билан суяги қотган, чоризм даврида узоқ йиллар яшаб, шаҳарга ишонмасликка, шаҳарга доир нарсаларнинг ҳаммасига гумон билан қарашга одатланиб қолган кишилар эди. Аммо Владимир Ильичнинг ақл кучи ва ёқимли маънавий таъсири шу деҳқонларни ҳам ўзига маҳлиё қилиб қўйди. Улуғ Лениннинг жонли фикр манбаидан бироз баҳраманд бўлиш деҳқонларни ҳам тўлқинлантириб қўйганлигини кўрдим. Улар атрофимни ўраб олиб, нуқул айтишар эди.

— Қишлоғимизга қайтамиз, уни кўрганимизни гапириб берамиз. У бизга ҳамма нарсани бор бўйича, ҳаққоний қилиб тушунтириб берди.

Деҳқонлардан бири мен билан хайрлаша туриб деди:

— Энди мамлакатимизни донишманд киши бошқарадиган бўлибди. Деҳқонларни ҳам яхши тушунади.

Ленинни мақтаб айтилган бу ғалати гапга жавобан мен уларга Ленин деҳқонлар турмушини узоқ вақтдан бери кузатиб юрганлигини, деҳқонларнинг ер учун олиб борган курашини чуқур тушунганлигини, деҳқонларга ер ва эрк олиб бериш кераклигини ишчиларга ва большевистик партияга умрбод ўргатиб келганлигини гапириб бердим. Деҳқонлардан бири менга савол берди:

— Менга бир нарсани айтингчи: ҳамма ишни у танҳо ўзи қилаверадими?

Мен бунга жавобан, Владимир Ильич давлат ишларининг ҳаммасини съездларда, большевикларнинг марказий комитетида ва ҳукуматда партия билан бирга ҳал қилади, партия ҳам худди Ленин сингари ўйлайди, дедим.

Шундай бўлса ҳам деҳқонлардан бири менга яна бир савол берди.

— Бундан чиқди усиз ҳеч бир нарса ҳал қилинмас экан-да. У ҳамма нарсани текшириб кўрар ва қонунларни ўзи маъқуллар экан-да?

Улар Ленинга шу қадар чуқур ишонган, унинг моҳир ва доно раҳбарлигига шу қадар амин бўлган бўлсалар керакки, шунинг учун ҳам ҳеч бир иш Ленинсиз бўлмас экан, деган тўла эътиқод билан қишлоққа қайтиб боришни истар эдилар.

(ТАСС).

«Ўзбек деҳқонлари В. И. Ленин ҳузурида». Яқинда «Политотдел» колхози маданият саройи галереясида шундай сурат пайдо бўлди. Унинг авторлари Тошкент театр-рассомчилик институти студентлари Геннадий **Моисеев** ва **Александр Перов**лардир. Студентлар бу асарни яратишда институтдаги ўз устозлари рассом **Н. С. Пак**дан маслаҳатлар олиб туришди.

А. Абалян фотоси.

КОЛЛЕКТИВ АҲДИ

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари йил бошида ўзаро маслаҳатлашиб, зиммага улкан вазифалар олишди. Бу йил корхона цехларида тайёрланадиган агрегатлар сифати анча яхшиланади. Ишчилар қўлларидан чиқадиган КО-2,4 культиватори ва 48 номдаги запас қисмлар икки йиллик гарантия билан қишлоқларга жўнатилади. Бошқа маҳсулотларга ҳам қўйиладиган гарантиялар муддати анча узаяди. Бу йил маҳсулот таннархи ярим процентга арзонлашиши, меҳнат унумдорлиги эса бир неча процент ошиши керак. Йил давомида планга қўшимча равишда 25 минг сўмлик аъло сифатли қишлоқ хўжалик агрегатлари ишлаб чиқариш мўлжалланган. Хўш, корхонада шу кундаги ҳаракат олинган мажбуриятга яраша бўляптими? Ҳа, бўляпти. Цехларда агрегатлар гувури тинмайди. Ҳамма ўз меҳнат постида. Дастлабки муваффақиятлар кўзга кўриниб қолди.

Меҳнатсевар коллектив етти йилликнинг сўнгги йили биринчи квартал планини муддатидан анча олдин адо этиб қўйди. Пландаги 500 ўрнига 579 та «ОТН-4-8» маркали пуркагичлар ишлаб чиқарилди. Запас қисмлари ҳам анча кўп тайёрланиб, колхоз ва совхозларга жўнатилди. Бу муваффақиятларни қўлга киритишда термист Б. Скорняков, темирчи Р. Юсупов, слесарь А. Шибин ва бошқа кўплаб ишлаб чиқариш пешқадамлари муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Улар тайёрлаётган деталлар техника контроли бўлими томонидан аъло баҳолар билан қабул қилиб олинмоқда. Ҳозирги кунда цехларда брак маҳсулот ишлаб чиқаришга чек қўйилган. Аъло сифат коллектив шиори бўлиб қолган.

Тошкент «Автотрактородеталь» заводи коллективи меҳнат маданиятини оширишга ҳам алоҳида эътибор бермоқда. Илгарилари станокларни бўяш ишлари ҳар кимнинг ихтиёрига ташлаб қўйилган эди. Ҳозир заводда махсус бўяш участкаси ташкил этилган. Участка ишчилари барча агрегатларни кўз толиқмайдиган ранглар билан бўямоқдалар. Ишчилар иш жойи озода. Цехларда гуллар пайдо бўлабошлади. Энди меҳнат қилиш анча гаштли. Ишнинг унумига ҳам барака қўшиляпти.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми бу корхона коллективи олдига ҳам улкан вазифаларни қўйди. Қишлоқ хўжалиги учун кўпроқ агрегатлар, сифатли запас қисмлари етказиб беришлари керак. Завод ишчилари Пленум қарорларига жавобан зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар. Корхонада апрель ойининг дастлабки декадаси плани ҳам бажариб қўйилди. Кишилар ҳаракати, ғайрати завод маркасини шарафламоқда.

А. КИМ.

ЯНГИ ҚУВВАТЛАР ЎЗЛАШТИРИЛДИ

ЧИРЧИҚ. (ЎзТАГ). Чирчиқ электрохимия комбинатидаги «ГИАП-3» катализаторлари цехининг коллективи химиявий реакцияларни ана шу ажойиб тезлаштирувчиларни ишлаб чиқариш юзасидан йил бошида ишга туширилган қувватларни март ойида тўла ўзлаштирди.

«ГИАП-3» катализатори минерал ўғитлар ишлаб чиқариладиган корхоналарда табиий газни таркибий қисмларига ажратиш жараёнини тезлаштириш учун фойдаланилади. Чирчиқ химиклари ўзларининг дастлабки маҳсулотини Навоий, Фарғона, Рустави ва мамлакатнинг бошқа районларидаги ҳосилдорлик малҳами ишлаб чиқарадиган заводларга жўнатдилар.

Катализаторлар ишлаб чиқариш — комбинатда химиянинг тез ривожланиб бораётган тармоғидир. Ўтган йил химиявий реакцияларнинг ана шу ажойиб тезлаштирувчиларини ишлаб чиқариш учун қувватларни ўстириш соҳасида корхона учун рекорд йили бўлди.

КПСС—УМУМХАЛҚ ПАРТИЯСИ

ПРОПАГАНДИСТЛАРГА ЁРДАМ

Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида тарихда биринчи бўлиб социалистик тузумни барпо этди ва ҳозирда коммунизм жамиятини қуриш учун ҳормай-толмай курашмоқда.

Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги шароитда партиянинг роли ва аҳамияти яна ҳам ортиб кетди. Партия ҳақидаги марксча-ленинча таълимот КПСС XXII съездида қабул қилинган Программа ва Уставда янада ривожлантирилди.

Илмий коммунизм асосчилари К. Маркс ва Ф. Энгельс биринчи бўлиб ишчилар синфининг тарихий ролини кўрсатиб бердилар. Буржуазиянинг ҳалокати ва пролетариатнинг ғалабаси муқаррар эканлигини илмий равишда асослаб, капитализмнинг гўркови ва янги коммунистик жамиятнинг ижодкори — пролетариатнинг революцион ҳаракатда мустақил сиёсий ташкилотга — партияга эга бўлишлиги зарур эканлигини таъкидладилар. Маркс ва Энгельс пролетариат партиясини тузиш учун катта амалий ишларни ҳам олиб бордилар. «Коммунистлар союзи» ва Интернационалнинг бутун фаолияти революцион партияни тузиш учун курашга бағишланган эди. Маркс ва Энгельс томонидан ёзилган «Коммунистик партия манифести» ишчилар синфи ва унинг партияси революцион курашининг биринчи программ ҳужжати бўлди.

Капиталистик тузумни революцион йўл билан ағдариш ва социалистик жамиятни қуриш учун пролетариатнинг ҳаракатлари тўғри назария билан ёритилган, унинг кучлари эса революцион ташкилот томонидан бирлаштирилган бўлмоғи зарур эди. Омма билан чамбарчас боғланган курашчилардан иборат партия керак эди. Ана шундай янги типдаги партия Россияда вужудга келди. Йигирманчи асрнинг бошларида жаҳон революцион ҳаракатининг маркази Ғарбий Европадан Россияга кўчди.

В. И. Ленин янги тарихий шароитда Маркс ва Энгельснинг ишчилар ташкилоти ҳақидаги таълимотини бойитди ва ривожлантирди, революцион партиянинг назарий ва сиёсий асосларини, унинг ташкилий принципларини, партия ички ҳаёти нормаларини ишлаб чиқди. Ленин янги типдаги партияни ташкил этди. У «Биз революцион пролетариатнинг муросасиз **мустақил** марксистик партиясини социализм ғалабаси учун бирдан-бир гаров ҳамда беқарорликлардан тамомила ҳоли бўлган бирдан-бир ғалаба йўли деб биламиз» — деб кўрсатди. (В. И. Ленин 8 т., 152-153 бет).

1903 йилда РСДРП нинг иккинчи съезди ленинчи «Искра» илгари сурган ва ишлаб чиққан принципиал ва ташкилий негизларда революцион партияни вужудга келтирди. «Большевизм сиёсий фикр оқими сифатида ва сиёсий партия сифатида 1903 йилдан бери яшамоқда» (В. И. Ленин, Асарлар, 3 том, 8 бет).

Ҳақиқий марксча-ленинча партиянинг вужудга келганлиги фақат Россия ишчилар ҳаракатининг тарихидагина эмас, шу билан бирга халқаро ишчилар ҳаракатининг тарихида ҳам тубдан бурилиш бошлаб берди. Бу партия ўзининг назарий, сиёсий ва ташкилий асослари билан бошқа социал демократик партиялардан фарқ қилар эди. Партиянинг ижтимоий ривожланишининг қонуниятларини, пролетариат синфий курашининг йўллари ва вазифаларини ёритиб берувчи илғор назария-марксизм билан қуролланган бўлишига алоҳида аҳамият берилди. В. И. Ленин «...Илғор назарияга амал қилувчи партиягина илғор курашчи ролини бажара олади» — деб таълим берди. (Асарлар, 5 том, 400-бет).

Янги типдаги партия фаолиятининг асосий хусусиятларидан бири назарий иш билан амалий ишнинг бирлигини таъминлашдир. Партия ҳар бир тарихий шароитни ҳар томонлама ҳисобга олиб, стратегик ва тактик планларни ишлаб чиқади, курашнинг форма ва воситаларини белгилашда ва уларни амалга оширишда оммага ўргатибгина қолмай, ундан ўрганади.

Янги типдаги партиянинг яна бир характерли хусусияти унинг халқ билан доимий алоқада бўлиб туришидадир. Марксистик партия халқни тарихий процесснинг асосий ҳаракатлантирувчи кучи деб билади. Бинобарин у, шахсларнинг ролини бениҳоя ошириб юборишни ҳам, раҳбарлар обрў-эътиборининг аҳамиятини анархистларча инкор қилишни ҳамма вақт қоралайди.

В. И. Ленин ташкилий масалада ҳам оппортунизмни қаттиқ танқид қилди, ишчилар ҳаракати учун ташкилот ролини камситишнинг жуда хавфли эканлигини кўрсатиб берди. «Пролетариатнинг ҳокимият учун олиб борадиган курашида ташкилотдан бошқа қуроли йўқ» — деган ленинча қоида большевизмнинг асосий негизларидандир. Синфий курашда сиёсий раҳбарликни таъминлаш учун ишчи синфи авангардининг уюшган бўлиши ва маълум тартиб-интизомга риоя қилиши зарур. Партиянинг ана шу ленинча қоидалари демократик централизм принципида ўз ифодасини топган.

Марксча-ленинча партия хусусиятларидан бири — изчил пролетар интернационализмидир. Маълумки, партия аввал бошданоқ Россия империясидаги жуда кўп миллатлар илғор ишчиларининг партияси сифатида таркиб топди ва барча меҳнаткашларни социал озодликка чиқаришни ўз олдига асосий вазифа қилиб қўйди. Бу масалада мамлакатимизда кўп миллатли меҳнаткашларни ягона партия раҳбарлигида озодлик учун ва социализм қуриш учун олиб борган курашини кўз олдимизга келтириш кифоядир.

Мамлакатимиз ривожланиши сари совет халқининг етакчи кучи бўлган ленинчи партия ҳам ўсиб бормоқда. Партия ҳақидаги ленинча таълимот ҳам съездларда, конференция ва пленумларда янада ривожлантирилаётир. Партия раҳбарлик даражаси коммунизм қуриш даврининг ўсиб бораётган талабларига жавоб бериши учун ўз фаолиятининг формалари ва методларини такомиллаштириб бормоқда. Бу соҳада партиямизнинг XX, XXI, XXII съездлари айниқса аҳамиятли бўлди. Мазкур съездларнинг қарорлари ва КПСС янги Программаси коллектив ақлнинг маҳсули бўлиб, партия ҳақидаги марксча-ленинча таълимотни янада ривожлантирди, янги назарий хулосаларни чиқарди. Ана шундай хулосалардан бири КПСС нинг бутун совет халқи партиясига айланганлигидир.

Социалистик қурилиш жараёнида совет тузумидаги синфлар структурасида катта ўзгаришлар содир бўлди. Эксплуататор синфлар тугатилди. Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш натижасида деҳқонлар орасидаги табақаланиш ҳам йўқолди. Колхозчи деҳқонлар социализм, коммунизм қуришнинг актив иштирокчиларига айландилар. Интеллигенциянинг қиёфаси ҳам тубдан ўзгарди. Халқ интеллигенцияси ўсиб етишди. Синфлар ўртасидаги тафовутларнинг йўқолиб бориши тезлашиб кетди. Ишчилар синфининг дунё қараши бутун халқнинг дунё қарашига айланди. Марксизм-ленинизм бутун совет халқининг таълимоти бўлиб қолди. Социал ва миллий антагонизмлардан озод бўлган совет халқининг дўстлиги ва бирдамлиги вужудга келди. Ана шу ўзгаришларни ҳисобга олиб, партиянинг XXII съездида қабул қилинган Программасида КПСС бутун халқ партиясига айланганлиги қайд қилинди.

Умумхалқ партиясининг социал базаси, унинг совет жамиятидаги роли ва аҳамияти тобора ошаётир. Партия кучлари коммунизм қурилишининг ҳал қилувчи участкаларига уюшган. Барча коммунистларнинг 70 процентдан кўпроғи моддий бойлик ишлаб чиқариш соҳасида бевосита меҳнат қилмоқда. Масалан, Ўзбекистон коммунистларининг 25,86 проценти ишчилар, 30,46 проценти колхозчилар, 43,68 проценти зиёлилардан иборатдир. КПСС ўз сафида мамлакатимизда яшовчи кўпгина миллат ва элатларнинг вакилларини бирлаштиради.

Партиянинг ўтмиши — битта синф партиясидир, ҳозирги партия — бутун халқ партиясидир, партиянинг келажаги — етук коммунистик ижтимоий ташкилотнинг янги типига аста-секин ривожланиб боришдир.

Коммунистик партия ҳам ҳар бир ижтимоий организм каби диалектик қонунлар асосида ривожланади. Партиянинг коммунистик қурилишдаги ролининг ортиб бориши ҳам социалистик жамият ривожланишининг объектив қонуниятидан келиб чиқади. КПСС Программасида кўрсатиб ўтилганидек, бу қуйидаги заруriят билан изоҳланади:

— Сиёсий ва ташкилий раҳбарликнинг янада юқорироқ даражада бўлишини талаб қилувчи коммунистик қурилиш вазифалари миқёсининг ўсиши ва мураккаблиги билан;

— Омма ижодий активлигининг ўсиши, янгидан-янги миллион-миллион меҳнаткашларнинг давлат ишларига ва ишлаб чиқаришни бошқаришга жалб этилиши билан;

— Социалистик демократиянинг янада ривожланиши, жамоат ташкилотлари ролининг ошиши, иттифоқчи республикалар ва маҳаллий ташкилотлар ҳуқуқларининг кенгайиши билан;

— Илмий коммунизм назариясининг, уни ижодий ривожлантириш ва пропаганда қилиш аҳамиятининг тобора ўсиб бориши, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни ва кишилар онгидаги ўтмиш сарқитларини йўқотиш учун курашни кучайтириш зарурлиги билан.

Коммунизм барча меҳнаткашларнинг жонбозлиги билан барпо этилади. Демак, омманинг активлиги қанчалик юқори бўла борса унга раҳбарлик даражаси ҳам шунча ошиб боради. Партиянинг роли орта бораётир, дейилганда партиянинг умуман ролинигина тушуниш етарли бўлмайди. Бунда унинг ҳамма ташкилотлари, айниқса бошланғич ташкилотлари, ҳар бир коммунистнинг роли ортиб бораётганлигини ҳам кўрсатиб ўтиш керак.

Умумхалқ давлати шароити ҳам партиянинг раҳбарлик роли ортиб боришини талаб этади. Лекин бу шароитда партия ролининг ошуви партия ташкилотлари совет ва бошқа жамоат ташкилотлари ҳуқуқларини ўзлаштириб олаётир, деган хулосага олиб келмайди. Партия бошқа жамоат ташкилотларининг ишларини ўз устига олмайди, ишда кераксиз параллелизмга йўл қўймайди.

Иккинчи томондан эса, демократия нечоғлик кенг бўлса, жамоатчилик хилма-хил ишларда қанча кўп ташаббус кўрсатса ана шу ишларни бирлаштиришга ва бутун жамият манфаатларини кўзлаб уларга йўл-йўриқ кўрсатишда коммунистик партиянинг роли ва аҳамияти ҳам орта боради.

Партия коммунистик жамият қураётган халқнинг илғор отряди сифатида, ўз ички партиявий турмушини ташкил қилишда ҳам олдинда боради, коммунистик ижтимоий ўз-ўзини идора қилишнинг энг мукаммал формаларини ишлаб чиқишда намуна ва ўрнак кўрсатади.

КПСС XX съездида партия турмушининг ленинча нормалари тикланди, шахсга сиғиниш ва унинг зарарли оқибатларини тугатиш учун қатъий чоралар кўрилди. Партия ички демократиясини ривожлантириш соҳасида КПСС XXII съезди бир қатор тадбирларни белгилаб берди. Партия ички ҳаётининг такомиллашиб боришида, унинг етакчилик роли ошиб бораётганлигида КПСС Марказий Комитетининг 1964 йил октябрь ва ноябрь Пленумлари ҳамда март Пленуми қарорлари катта аҳамиятга эга.

Коммунистик партиямиз ўз фаолиятида В. И. Ленин ишлаб чиққан принцип ва нормаларга оғишмай риоя қилади. Ленинчи принципларнинг энг муҳими коллектив раҳбарликдир. Бу принципга оғишмай риоя қилиш В. И. Ленин партия ходимлари олдига қўйган зарур шартдир. **«Ишнинг олиб боришнинг маълум форма ва қоидаларини** коллектив равишда ишлаб чиқмасдан, — деб кўрсатган эди Ленин, — партия сиёсий кураш олиб боролмайди, революцион кучларни уюштиролмайди, уларни интизомга сола олмайди». (Асарлар, 4 том, 240-бет). Партия раҳбарлигининг кучи ва енгилмаслиги оммани уюштира билиш ва унинг куч-ғайратини асосий масалаларга сафарбар қила билишдадир.

КПСС халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ажралмас таркибий қисмидир. Партиямиз ўзи учун жаҳондаги революцион кучларнинг бирлиги учун курашишдан ҳам муҳимроқ ва олийжаноб вазифа йўқ деб билади. Партиямиз революцион кучларни бир-биридан ажратиб юбориш, миллий озодлик ҳаракатини жаҳон социализми системасидан ва халқаро ишчилар синфидан ажратиб қўйиш, уларни бир-бирига қарама-қарши қўйиш йўлига очиқдан-очиқ ўтиб олган ҳозирги замон бузғунчиларининг хатти-ҳаракатига асло йўл қўйиб бўлмайди, деб таъкидлаб, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлигини таъминлаш ва мустаҳкамлаш учун тинмай курашиб келмоқда. КПССнинг ташаббуси билан 1965 йил 1—5 мартда Москвада 18 мамлакат коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг маслаҳат учрашуви бўлиб ўтди. Учрашув қатнашчилари бир-бирларини қизиқтираётган масалалар устида маслаҳатлашиб олдилар, келишмовчиликларни бартараф этиш ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг жипслигини мустаҳкамлаш йўллари тўғрисида фикрлашиб олдилар. КПСС Марказий Комитетининг март Пленумида маслаҳат кенгашининг қарорлари тўла маъқулланди.

Партиямизнинг ҳамма соҳадаги фаолияти коммунистик партия ҳақидаги марксча-ленинча таълимотнинг ёрқин тантанасидир.

Й. ИБРОҲИМОВ,

тарих фанлари кандидати, доцент.

СИЁСИЙ МАОРИФ ШОХОБЧАЛАРИДА

РЎЙХАТДА ПРОПАГАНДИСТ-У...

Партия маорифи шохобчаларида сиёсий ўқишнинг ярим йиллиги якунланмоқда. Заводимизда сиёсий ўқиш семинарлари ва тўгараклар белгиланган план асосида олиб борилаётир. Тажрибали пропагандистлардан бош энергетик ўринбосари Г. Ладик, меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи И. Шлумпер, химия лабораториясининг инженери М. Насруллаев, темирчилик-пресслаш цехининг бошлиғи В. Баканов ва бошқа ўртоқлар олиб бораётган тўгараклардаги машғулотлар намунали ўтмоқда. Бу пропагандистлар ўқишни жонли қилиб ўтказадилар. Ҳар бир темани республика ва завод ҳаётидан олинган аниқ мисоллар асосида тингловчиларга яхши тушунтириб боришади. Ўқиш вақтида савол-жавоблар кўп бўлади, тингловчилар актив қатнашадилар. Баъзан бу тўгаракларда қизғин тортишувлар устидан чиқиб қоласиз. Демак, тингловчиларнинг ўқишга, билимга иштиёқи зўр.

Лекин баъзи цехларда ташкил этилган тўгараклар қониқарсиз ишламоқда. Машғулотлар мунтазам ўтмайди. Пропагандистлар ўзларига топширилган вазифага лоқайдлик билан қарамоқдалар. Масалан, 2,- 5,- 9,- 11-ва экспериментал цехларда сиёсий ўқув ва тўгараклар ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бу цехларда кўпинча турли сабабларга кўра ўқиш белгиланган муддатда ўтмай қолади. Ўқиш программасидан орқада қолиш ҳоллари мавжуд.

Коммунистик меҳнат мактаблари ишида ҳам жиддий нуқсонлар бор. Пропагандист ўртоқ С. Мадзаева ярим йил ўтганига қарамай ҳалигача ўқишни бошлаб юбормаган. 12-цехда коммунистик меҳнат мактаби машғулотлари шоферлар техника ўқиши ўтказилаётгани учун тўхтаб қолди.

Экспериментал цехда ҳам бу соҳада аҳвол чатоқ. Ўқув йили арафасида завод бошқармаси партия ташкилоти йиғилишида пропагандистлар қайси бўлим, цехларда ўқиш олиб бориши келишиб олинган эди. Ўшандан буён экспериментал цехнинг бошлиғи пропагандист ўртоқ А. Гойхман ўзи тайинланган тўгаракда биронта машғулот ўтказгани йўқ. Шундан сўнг завод бошқармаси партия ташкилоти мажлисларида ўртоқ Гойхман бир неча бор қаттиқ танқид қилинди. Лекин танқид унга кор қилмади. Кейин Гойхман ўрнига пропагандист қилиб завод ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи ўртоқ А. Разумовский тайинланди.

Экспериментал цехда энди сиёсий ўқиш яхши бораётгандир, деб ўйларсиз. Асло. Разумовский ҳам тепса-тебранмас чиқиб қолди. Мана, у тайинланганидан буён 5—6 ҳафта вақт ўтди.

— Машғулот ўтказишга қачон киришасиз? — сўрадик ўртоқ Разумовскийдан.

У бепарвогина ва қисқа жавоб қилди:

— Бошқа пропагандист изланг, менинг вақтим йўқ.

Ана, сизга партия топшириғига муносабат!

Коммунистик партия корхона, муассаса ва бошқа ташкилотларда кадрлар малакасини ошириш каби муҳим ишга алоҳида эътибор бермоқда, бунда партия маорифи шохобчаларида сиёсий ўқувни жонли, таъсирчан қилиш, машғулотлар савиясини оширишни таъкидламоқда. Лекин бизнинг заводимизда бу муҳим ишга жиддий эътибор берилаётгани йўқ. Кўпинча ўзибўларчилик кайфиятига дуч келасиз. Завод партия ташкилоти сиёсий ўқишнинг ҳамма цех, бўлим ва участкаларда мунтазам равишда жонли ва қизиқарли ўтишини таъминлаш учун зарур тадбирларни белгилаши лозим.

Ж. ПИРМУҲАМЕДОВ,

«Ўзбексельмаш» заводи инженери.

ТАШАББУСКОР ОЛИМЛАР

Тошкент темирйўл транспорти инженерлари институтининг партия ташкилоти ва локомотивлар ремонти кафедрасининг олимлари яхши ташаббус бошладилар. Улар Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи инженер-техник ходимларининг малакасини оширишни оталикка олдилар.

Институт олимлари завод партия комитети билан биргаликда ўтган йилнинг сентябрь ойида инженер-техник ходимлар малакасини ошириш юзасидан конкрет тадбирларни белгилаб чиқишди. Электр машина цехи партия ташкилоти ҳузурида икки йиллик фан ва техника университети ташкил этилди.

Мана, университетда ўқиш бошланганига олти ой бўлди. Ҳозир унда мастер, бригадир, участка бошлиқлари ва цех техникларидан ҳаммаси бўлиб 49 киши ўқимоқда. Ўқишлар институтнинг тепловозлар ремонти кафедраси томонидан ишлаб чиқилган программа асосида олиб борилаяпти. Машғулотлар белгиланган кунларда мунтазам ўтиб турибди.

Университет тингловчиларига «Пайвандлаш назарияси», «Доимий электр токини коммутациялаш», «Ишлаш жараёнида ўз размерини йўқотган деталларни аввалги ҳолига келтириш технологияси» деган темаларда лекциялар ўқилди.

Тингловчиларнинг сиёсий савиясини оширишга ҳам алоҳида эътибор бериляпти. Шу мақсадда бир неча муҳим лекциялар ўқилди. «Партия ҳақида марксизм-ленинизм таълимоти ва уни КПСС Программасида ривожлантирилиши», «Социализм ва коммунизм қуриш қонуниятлари» ва бошқа темалардаги лекциялар шулар жумласидандир. Машғулотларни профессор Завелев, доцент В. Греческий ва институтнинг бошқа олимлари олиб бораётирлар.

Ўқиш ҳозирданоқ ижобий самаралар бера бошлади. Тингловчилардан электр деталларини йиғиш бригадасининг бошлиғи В. Бутилов, ремонтчилар бригадасининг бошлиғи Р. Бек ва бошқа ўртоқлар ўз техника билимларини ошираётганликларидан беҳад мамнун эканликларини билдирдилар.

Ўртоқ В. Бутилов бригадасида илгари баъзан брак маҳсулот ҳам тайёрлаш ҳоллари рўй бериб турарди. Бригадир техника сирларини ўргана бошлагач, ўз бригадасида фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш шиорини ўртага ташлади. Ҳозир бу бригада нуқул юқори сифатли маҳсулот бераяпти.

Ж. МАҲМУДОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз муҳбири.

Ўзбекистон трактор-йиғув заводи коллективи шу йилнинг биринчи квартал планига қўшимча равишда юзта трактор тайёрлаб қишлоқларга жўнатди. Бу ютуққа механика цехининг слесари Олим Раҳимов ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Моҳир ишчи агрегат қисмларини тайёрлашда намуна кўрсатиб ишлайди. Унинг қўлидан чиқаётган деталлар аъло сифатлидир. Суратда: ўртоқ О. Раҳимов.

В. Салов фотоси.

Моҳир рассом

(ИСКАНДАР ИКРОМОВ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА).

<> <>

У ёки бу бадиий асарга чизилган расмлар шу асар қаҳрамонларини ўқувчи кўз олдида жонлантирса, китобга ишланган бадиий безак эса унинг ғоявий мазмунини очишга ёрдам беради. Ёзувчининг мақсадини, бадиий асарнинг ғоявий мазмунини очиб бериш учун конкрет ва хаёлий образлар билан орнаментлар чизувчи безакчи рассомнинг меҳнат ва ижоди канчалик мураккаб ҳамда масъулиятли эканлигини таъкидлаб ўтириш шарт эмас. Бу нарса безакчи рассомдан бадиий ҳис этиш қобилияти билан бирга чуқур фикр эгаси бўлишни ҳам талаб қилади. У ўз қаламининг чизиқлари билан асар текстини маълум даражада тасвирлаб ҳам бериши керак.

Искандар Икромов графикасининг ўзига хос хусусияти шундаки, у ёзувчига жуда яқин туради, уни тушунади, бадиий асар ғоясини ҳам, қаҳрамонларнинг қалбини ҳам ҳис эта олади.

Искандар Икромовнинг ижод йўли 30-йиллардан бошланди. У рассомлар академияси ҳузуридаги Ленинград бадиий-саноат техникумини битиргандан сўнг, 1930 йили Ўзбекистонга қайтиб келади ва Ўзбекистон Давлат нашриётида ишлай бошлайди. Бу ерда у биринчи марта ташкил этилган графика бўлимини бошқарди. Икромовнинг рассом сифатида, китоб безакчиси сифатида ижодий фаолияти шу кунларда бошланди дейиш хато бўлур эди. Икромов ўз ижодини анча аввал бошлаганди. У Туркистон рассомлар мактабида ўқиб юрганидаёқ байрам арафаларида шаҳарни безатиш учун расм ва плакатлар ишлашда қатнашар, клуб, чойхона, кутубхоналар учун шиор ҳамда паннолар чизар эди. Икромов ўқувчилик вақтидаёқ «Муштум» журнали саҳифаларида тез-тез кўриниб турарди.

Ленинградда таниқли акварельчи рассом В. С. Сварог, графикачи — профессор Н. В. Левицкийлар қўлида билим олган студент ҳаётни, бадиий асар ғоясини чуқур ҳис этишга ўрганди. Техникумнинг таниқли рассомлари графикани юксак санъат сифатида жуда қадрлар эдилар. Икромов ҳам бадиий тасвир санъатининг бу мураккаб ва масъулиятли жанрини кадрлашни шулардан ўрганди. Ёш рассом давр нафаси гуркираб турган графикалар чизиш билан бирга ўтмиш тасвирий санъатини ҳам чуқур ўргана бошлади. У нашриётда ишлар экан, кўпгина истеъдодли рассомларни ўз атрофига тўплади. Бу эса Ўзбекистонда нашр этилаётган асарларнинг ўқувчига эстетик завқ бағишлашида катта роль ўйнади.

Искандар Икромов графика санъатининг республикамиз маданиятини юксалтиришдаги катта ролини тушунгани учун 1930 йиллар бошида рассомлик ва безак санъати ҳақида бир қатор методик қўлланмалар яратди. Лекин ижод қилиш унинг биринчи галдаги вазифаси бўлиб қолаверди.

Искандар Икромов совет графикачи-рассомларининг тажрибасига суяниб, ўз ижодида ўзбек миллий орнаментининг бой хазиналарига ҳам мурожаат қилди. Миллий стилда графика асарлари ярата бошлади. В. Успенскийнинг «Фарҳод ва Ширин» музикали драмаси, «Ўзбек халқ қўшиқлари» тўпламига чизилган партитуралар бу интилишнинг дастлабки самаралари эди. Икромов ўзининг бу асарларида ўзбек миллий орнаменти стилини чуқур эгаллаб олганлигини кўрсатди. Асарларга чизилган безаклар, муқова, титул варағининг орнаментлари, заставка ва концовкалар ранг-баранглиги ва нафислиги билан ажралиб туради.

1940—1941 йилларда, Алишер Навоий юбилейи олдидан буюк гуманист шоирнинг асарлари кўплаб нашр этила бошланди. Бу асарларга графика чизишда Икромов Навоий яшаган давр архитектура ёдгорликларининг орнамент услубларидан, ўша давр қўлёзмаларининг безакларидан фойдаланди. Беш аср олдинги орнамент ёдгорликлари жуда мураккаб услубда ишланган эди. Бу услубни қайтадан жонлантириш графика санъатида катта янгилик бўлди дейиш мумкин.

Улуғ Ватан уруши йилларида Икромов нашриётдаги бошқа рассомлар билан бирга ҳарбий-сиёсий адабиёт ва плакатларни безатишда иштирок этди. Алишер Навоий, Ҳамид Олимжон ва Уйғун асарларига ишланган безаклар юксак маҳорати билан ажралиб туради. Рассом ранг ва бўёқлардан эҳтиёткорлик билан фойдаланади. Қора, яшил ва кўк рангларданגина иборат орнаментлар нафислиги ва ҳаётийлиги билан асар ғоясини очишга янада ёрдам беради.

Урушдан кейинги йилларда Икромовнинг ижоди янада кенг кулоч ёйди. У декоратив-орнамент услубларидан юксак дид билан фойдаланди, асарларининг композицияси аниқ ва эркин бўла борди. Ғафур Ғуломнинг шеърлар тўпламларига чизилган орнаментлар фикримизнинг далили бўла олади. Икромов ўз ижодида мамлакатимиз халқларининг миллий орнамент асарларидан ўрганишга интилаётгани кўриниб туради.

Искандар Икромовнинг буюк олим Абу Али Ибн Синонинг «Тиббиёт қонунлари» асарига чизган безаги бутунлай оригиналлиги билан ажралиб туради. Бу китобнинг безаги содда ва гўзалдир. Бутуниттифоқ китоб, графика ва плакатлар виставкасига тақдим этилган ана шу асар безаги учун 1956 йили Икромовга иккинчи даражали диплом топширилди.

Искандар Икромов қайсибир мавзуни танламасин, унинг асар тексти билан яқиндан танишлиги сезилиб туради. X асрнинг машҳур энциклопедист олими Беруний асарларига чизилган орнаментларда бу нарса айниқса яққол кўринади.

Икромов чизган китоб ва журнал графика асарлари, агитплакатлар содда ва оммабоплиги учун кишилар қалбига осонгина йўл топа олади, уларга эстетик завқ беради.

Моҳир рассом Искандар Икромов 40 йиллик ижоди даврида юзлаб китобларга график орнаментлар чизди. Ўзбек китобхонларининг эстетик дидини тарбиялаш, бадиий асар ғоясини очиш йўлида қилган хизматларини тақдирлаб 1944 йили Искандар Икромовга Ўзбекистон ССР Халқ рассоми деган юксак унвон берилди. Икромов СССР Рассомлар академиясининг корреспондент аъзоси, Ўзбекистон Рассомлар Союзининг раисидир.

Истеъдодли рассом 60 ёшга тўлди. Унинг ижоди эса йигитлик ёшида барқ уриб турибди. Моҳир ижодкор Искандар Икромовнинг бундан кейин ҳам самарали ижод қилишига ишончимиз комил.

Р. АҲМЕДОВ,

Ўзбекистон ССР Халқ рассоми.

Суратда: Искандар Икромов иш устида.

Т. Азимбеков фотоси.

КОЛХОЗЧИНИНГ МЕҲНАТ ГИГИЕНАСИ

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

□ □ □

Ҳавонинг нам бўлиши ишловчиларга бирмунча қийинчилик туғдиради. Шунинг учун далада ишловчилар шамоллаб қолишлари мумкин. Уларга ишлаш ва дам олиш учун яхши шароит яратиб берилса, меҳнат унумли бўлади.

Дала шийпонини қуриш вақтида ясли учун жуда бўлмаганда икки хона ажратиш лозим. Бундан ташқари ошхона ҳам бўлиши керак. Агарда шолча, гилам солинса, уларнинг тоза бўлишига эътибор берилиши керак. Солинган полос остига туфлаш ҳам озодаликка ҳилофдир.

Шийпонда қўл ювиш учун тоза сув, совун ва сочиқ бўлиши шарт. Овқатдан олдин, албатта қўлларни совун билан ювишга одатланиш керак. Идиш-товоқларни чангдан сақлаш лозим. Чанқаганда тоза сув (зарарсизлантирилган), кўк чой ичиш мумкин. Кўк чой ташналикни босади, иштаҳани очади ва чарчоқни камайтиради.

Уруғлик чигитлар турли химиявий моддалар билан дориланган бўлади. Агарда дориланган чигитни завод ёки тайёрлов пунктларидан олишда, ташишда ва сақлашда эҳтиёт бўлинмаса, химиявий моддалар бугланиб, ишчи, колхозчилар соғлиғига зарар етказиши мумкин.

Бунинг учун уруғлик чигит қандай химиявий моддалар билан дориланганлигини билиш керак.

Чигитни олиш ва ташиш учун врач текширувидан ўтган соғлом кишилар тайинланади. Бу иш билан шуғулланувчи кишиларга комбенизон, қўлқоп, респиратор ёки оғиз-бурунга тутиладиган дока ва кўзойнаклар берилиши керак.

Чигит ташиш учун махсус транспорт ажратилади. Бундай транспортда одам, озиқ-овқат ва ем-хашак ташиш мутлақо тақиқланади.

Иш тамом бўлгандан кейин, устки кийимни яхшилаб тозалаб, ички кийимларни эса ҳар 2-3 кунда алмаштириб туриш керак. Комбенизон, қўлқоп, респераторларни уйга олиб кетиб сақлаш ярамайди. Иш вақтида овқат ейиш, сув ичиш, чекиш мумкин эмас. Иш куни тугагач, юз-қўлларни албатта яхшилаб ювиш керак.

Чигит экиш вақтида ҳавонинг тупроқ-чанг, ишланган газлар ва химиявий моддалар билан ифлосланиши соғлиққа ёмон таъсир қилади ҳамда бунинг орқасида томоқ оғриги, кўнгил айнаш, кўзларнинг ёшланиши каби касалликлар келиб чиқиши мумкин. Бунинг учун шахсий гигиенага риоя қилиш билан бирга мутахассис-врач ва агрономларнинг маслаҳатига риоя қилиш керак.

Қ. СОДИҚОВ,

область санитария маорифи уйининг методисти.

Н. САФАРОВНИНГ ЮБИЛЕЙ КЕЧАСИ

Ўзбек ёзувчиси-драматурги Назир Сафаровнинг ижоди ўзбек совет адабиёти в драматургиясида катта ўрин тутади. «Уйғониш» ва «Шарқ тонги» каби ажойиб тарихий драмаларни, кўпгина юксак бадиий очерклар, ҳикоялар ва повестларнинг автори туғилган кунга олтмиш йил тўлди.

14 апрелда Муқимий номли давлат ўзбек музикали драма ва комедия театрида Назир Сафаров туғилган куннинг 60 йиллиги ва ижодий фаолиятининг 40 йиллигига бағишланган тантанали кеча бўлди. Кечада ҳозир бўлган кишилар ўзларининг севикли ёзувчиларидан бирининг ҳаёти ва ижоди тўғрисидаги докладни зўр иштиёқ билан тингладилар.

Кеча қатнашчилари юбилярни самимий табрикладилар, унга узоқ умр ва ижодида янги муваффақиятлар тиладилар.

Кечанинг охирида Назир Сафаровнинг «Кимга тўй, кимга аза» пьесаси Муқимий номли театр артистлари ижросида кўрсатилди.

(ЎзТАГ).

ЖАМОАТЧИЛАР ҲАММА ИШЛАР БИЛАН ШУҒУЛЛАНАДИЛАР

Тошкентдаги Октябрь районии жамоат ташкилотларига Октябрь районидаги савдо шохобчалари бир текис тақсим қилинмаганлиги тўғрисида сигналлар тушди. Баъзи кўчаларда бир неча магазин бўлгани ҳолда, айрим кўчаларда эса, магазинлар жуда ҳам кам. Жамоат контроли комиссияси Октябрь райпишчеторги ишини текширишга киришди. Бу комиссияга «компрессор» заводининг токари Камол Муҳитдинов бошчилик қилди. Активистлар оммавий рейдлар ўтказдилар, аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини диққат билан ўргандилар. Контролерларнинг талаби билан иккита янги магазин очилиб, буларга комсомол-ёшлар бригадалари хизмат кўрсатмоқда.

Бу — Тошкент аҳолисига савдо хизматини яхшилашда жамоатчилик катта роль ўйнаётганлигини кўрсатувчи ягона факт эмас. Фрунзе район ошхоналар тресты иши устидан жамоат контроли комиссиясининг (бу комиссияга «Таштекстильмаш» заводининг инженери З. Ф. Количева бошчилик қилади) таклифига мувофиқ, райондаги баъзи мактабларда янги ошхоналар ва буфетлар очилди, заводлардаги ошхоналарда пархиз овқат бўлимлари ташкил қилинди. Жамоатчилар туфайли 12-ошхонада овқат тайёрлаш жараёни автоматлаштирилди. Ҳозир бу ерда ҳар куни 30 хил таом тайёрланмоқда.

Тошкент маиший хизмат корхоналари устидан контроль қилувчи активистлар ташаббус кўрсатмоқда. Улар контроль қилиш билан чекланиб қолмай, ана шу корхоналарни деталлар, материаллар, хом ашё билан яхшироқ таъминлаш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилмоқдалар, шу нарсаларни етказиб бериш лозим бўлган заводларнинг коллективлари билан ёзишмалар олиб борадилар.

56 минг жамоатчи Тошкент областида аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш устидан контроль олиб бормоқда. Область касаба союзлар совети ҳузурида ташкил қилинган жамоат кенгаши шу жамоатчиларнинг ишини мувофиқлаштириб туради. Активистларнинг кўп қиррали иши жамоатчиларнинг Тошкентда бўлиб ўтган область слётида муҳокама қилинди. (ЎзТАГ).

МАШИНА 40 километр тезлик билан устини қалин муз қоплаган дарё бўйлаб бормоқда. Бирдан муз ёрилиб машина... йўқ, у чўкмади йўқ, балки сузиб кетди. Ана шундай вездеход модели Горький политехника институтининг механизация лабораторияси коллективи томонидан ишлаб чиқилди. Бундай машина оғирлиги 500 килограммгача бўлган юк билан ҳам бемалол юра олади.

Юқоридаги суратда: вездеход синаб кўрилмоқда.

ВОЙТЕНКС фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

БИРЛАШГАН Араб Республикасида Асвон билан Искандария ўртасида юқори вольтли электр линияси қурила бошланди. Совет Иттифоқи бу линия учун 4400 мачта етказиб беради. Пастдаги суратда: ана шундай мачталардан бирини кўтариш пайти.

АДН — ТАСС фотоси.

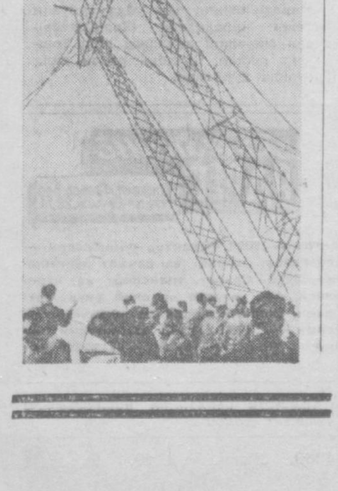

Яна уч самолёт уриб туширилди

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлиги вакилининг маълум қилишича, Америка ва Жанубий Вьетнам самолётларининг Кон-Ко ва Хон-Мат оролларига ҳамда Нге-Ан ва Куанг-Бинь вилоятларидаги тош йўллар ёқасига жойлашган қишлоқларга қилган ҳужуми вақтида ердан отилган ўқлар билан душманнинг уч самолёти уриб туширилди.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЗАҲАРЛИ ҚУРОЛЛАР

«Атом бомбаларининг икки типига хос фазилатларни таққослаб ўрганмоқ учун бундан йигирма йил муқаддам биз японларни танлаб олган эдик. Шундан сўнг корейликлардан Осиёнинг денгиз чўчқачалари тариқасида фойдаланиб, напалм бомбаларини синаб кўрдик ва бу бомбалар жуда яхши ловуллатиб ёндирадиган восита эканлигини билиб олдик. Энди фан ишига хизмат қилиш навбати Вьетнамликларга келди». Америкалик руҳоний Спенсер Конрад Жанубий Вьетнамда АҚШ армияси шу мамлакатнинг партизанларига ва аҳолисига қарши заҳарли газлар ишлатаётганлиги тўғрисидаги хабарларни эшитгач, жуда саросимага тушиб. Ўз мамлакати учун уялган ҳолда ва аччиқ истеҳзо билан мана шу сўзларни айтди.

Биринчи жаҳон урушидан кейин ўтган қарийб эллик йил мобайнида жаҳоннинг ҳеч бир жойида жанговар заҳарловчи моддалардан уруш ҳаракатларида фойдаланилмаган эди. Заҳарловчи моддалардан фойдаланишни тақиқлаш тўғрисидаги халқаро конвенцияни бузишга ҳатто Гитлер ва унинг генераллари ҳам ботина олмаган эдилар. 1943 йилда Америка президенти Рузвельт: «Шундай даҳшатли ва ваҳшиёна қуролни инсониятга қарши ишлата оладиган... бирон мамлакат бўлиши мумкин, деган фикр хаёлимга келиб қолганида ҳам жирканиб кетаман...» деган эди. Унинг ватани мана шундай мамлакат бўлиб қолди.

АҚШ ҳукуматининг вакиллари газлар қўлланилаётганлигини оқлашга уриниб, бизнинг қўшинларимиз жанубий Вьетнамда «Одамларни ўлдирадиган заҳарли моддалардан фойдаланаётгани йўқ, балки кўздан ёш оқизадиган, қустирадиган, вақтинча кўр қилиб қўядиган газларнигина ишлатмоқдалар», дейишди. Заҳарловчи модда жангда қўлланилганлиги тўғрисида кейинги ярим аср ичида расмий равишда биринчи марта эътироф қилиб айтилган гап мана шу бўлди.

Ишлатилаётган газлар гўё «одамларни ўлдирмайди» деган важлар билан жаҳон жамоатчилигига таскин бермоқ учун қилинаётган уринишларга келганда, бу гаплар ҳеч кимни лақиллата олмайди. Ўз ваъдасига вафо қилмаган ёлғончининг гапига энди ҳеч ким ишонмайди. Америкадаги «Геральд» газетаси ҳақли равишда бундай деб ёзди: «Химиявий урушда мана шу биринчи қадамни қўйганимиздан кейин эндиликда биз одамларни қирадиган газларни ишлатмоқчи эмасмиз, деб жаҳон аҳлига тушунтириб бериш жуда қийин бўлади». АҚШда заҳарловчи моддалар ва бактериология қуроли соҳасида кўп йиллардан бери нима мақсадда кенг тадқиқотлар олиб борилаётганлигини ва бу хилдаги қуролларни ишлаб чиқармоқ учун катта заводлар қурилганлигининг сабаби нима эканлигини жаҳон аҳлига тушунтириб бериш тағин ҳам қийинроқ бўлади. Жумладан, Америка матбуоти саҳифаларида гоҳо-гоҳо эълон қилинаётган материалларда мана шу фактлар ҳақида хабар берилмоқда.

Вашингтондан тахминан юз километр наридаги тоғ орасида жойлашган Форт—Детрик деган маҳфий ҳарбий базада бактериология уруши воситаларини «такомиллаштириш» билан шуғулланувчи илмий тадқиқот маркази бор. «Нью-йорк Стандарт» газетасида босилган маълумотларга қараганда, масалан, ўпка чипқони ва бутулизм сингари касалликларни тарқатувчи микроблар мана шундай воситалар жумласига киради. Ўпка чипқонига мубтало бўлган киши деярлик шифо топмай ўлиб кетади. Бутулизм эса овқат билан заҳарланиш деб аталган оғир дардларнинг бирига мубтало қилади.

Денвернинг 12 миля шарқи-шимолида Рокий-маунтен деган арсенал бор. Бундан бир қанча вақт муқаддам «Денвер Пост» газетасида босилган хабарда айтилишича, бу арсенал ҳарбий мақсадлар учун ишлатиладиган химиявий маҳсулотнинг ҳамма турларини ишлаб чиқара оладиган завод тариқасида қурилган. Мана шу арсеналда ракеталар ва бомбалар ичига бир хил суюқлик солиб бекитиб қўйилади. Бу суюқлик бўғлангандa сарин деган газ ҳосил бўлади. Тўси ҳам, мазаси ҳам, ҳиди ҳам бўлмаган бу газ биринчи жаҳон урушида ишлатилган ипритдан кўра юз баравар кучлироқ таъсир қилади. Ҳатто, шу газнинг жуда оз миқдори ҳам одамни фалаж ва шол қилиб қўйиб, ўлдиради. Сарин шу заводнинг ўзида ишлаб чиқарилади ва деворининг қалинлиги 0,75 дюймлик жуда катта бакларда сақланади. Шу заводда ўлдирувчан заҳарли газлар сақланаётганлиги арсенал атрофида ва Денвер шаҳрида яшовчи аҳолини доимо безовта қилмоқда. 1962 йилда газ бироз чиқиб кетганлиги натижасида 35 яшар Клайд Томас деган бир ишчи заҳарланиб ўлганлиги тўғрисидаги хабар тарқалгандан кейин бу безовталик яна кучайиб кетди.

Арсеналда ишлаётган химикларнинг асосий вазифаси, деб ёзади «Денвер Пост» газетаси, «Ер-ер» классига мансуб бўлган «болт» тактика ракеталарини суюқ сарин билан тўлдиришдан иборат. Бундан уч йил муқаддам Пентагон 120 мингта мана шундай ракеталарга сарин гази тўлдириб қўйиш тўғрисида арсеналга заказ берди. Арсеналдаги химикларнинг яна бир катта вазифаси ҳарбий ҳаво кучлари учун «МС-1» бомбаларини тайёрлаб беришдан иборат. Шу бомбалардан ҳар қайсисининг ичига энди портлатувчи модда ўрнига 200 фунт сарин ва шу заҳарли суюқликни буғлатадиган заряд солиб қўйилмоқда. Роки-Маунтендаги арсенал артиллерия учун снарядлар, ҳарбий денгиз флоти учун бомбалар ҳамда «Онест жон», «Литтл жон» ва «Сержант» деб аталган ракеталардан фойдаланмоқ учун шу ракеталар бошига ўрнатилиб қўйиладиган «Бомбача»ларни ҳам тайёрлаб бермоқда. 150 га яқин ҳарбий ходим ва ўз ихтиёри билан ёлланган 500 дан кўпроқ ишчи ишлаётган бу завод ишлаб чиқаришни тез кўпайтирмоқда. Чунончи, арсенал 1961 йилда бир ярим миллион долларлик, 1963 йилда 17,5 миллион долларлик ва ўтган йил қарийб 25 миллион долларлик маҳсулот ишлаб чиқарди. «Денвер Пост» газетасининг сўзи билан айтганда, АҚШ қуролли кучлари бошқармасига қарашли учта корхонанинг бири бўлган ва Рокий-Маунтекда жойлашган ажал фабрикаси мана шунақа маҳсулотлар бермоқда.

Америка интервентлари Жанубий Вьетнамда жанговар заҳарли моддалар қўлланаётганликлари тўғрисида кейинги вақтларда эълон қилинаётган хабарлар АҚШ ҳарбийлари уруш олиб боришнинг энг ваҳшиёна воситаларини одамларда синаб кўриш мақсадида янги жиноят қилиш йўлига тушиб олганликларини кўрсатиб турибди. Ғарбий Германиядаги «Штерн» журналида босилган бир мақолада америкаликлар «Ўзларининг маҳсулотларини (химия ва бактериология воситалари билан уруш олиб бориш учун ишлатиладиган маҳсулотларини А. Р.) ҳеч ким ҳеч бир нарсани аниқ белгилаб ололмайдиган қалин чангалзорлар ичида: Вьетнамда текшириб кўришни афзалроқ деб билмоқдалар» деб ёзганлиги бежиз эмас.

А. РАЧКОВ. (ТАСС).

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

ШАРМАНДАЛИ АВАНТЮРА ТЎХТАТИЛСИН

Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши билдирилаётган норозиликларнинг қудратли тўлқини кун сайин кучаймоқда. Барча қитъалардаги халқлар империалистик агрессорларни қаҳр-ғазаб билан қораламоқдалар ҳамда Америка Қўшма Штатларининг Шарқи-Жанубий Осиёдаги шармандали авантюраси дарҳол тўхтатилишини, Американинг барча қўшинлари Жанубий Вьетнамдан олиб кетилишини талаб қилмоқдалар.

СОФИЯ

Савдо ходимлари касаба союзлари халқаро уюшмаси маъмурий комитетининг бу ерда ўтаётган 7-сессияси қатнашчилари якдиллик билан резолюция қабул қилиб, Америка Қўшма Штатларининг Жанубий Вьетнамдаги жиноятқорона ҳаракатларини ҳамда Вьетнам Демократик Республикасига осмондан қилинаётган ҳужумларни қораладилар. Маъмурий комитет Америка Қўшма Штатларининг барча қуролли кучлари Жанубий Вьетнамдан дарҳол олиб чиқиб кетилишини, Вьетнам Демократик Республикасининг территориясини бомбардимон қилишни тўхтатишни, 1954 йилги Женева битимларига риоя этилишини қаттиқ талаб қилди.

СТОКГОЛЬМ

Швеция компартияси правлениесининг Стокгольмда бўлиб ўтган пленумининг резолюциясида Вьетнамга бағишлаб ўтказилган Женева конференцияси қарорларини бажаришни, Вьетнамдаги агрессив ҳаракатларни тўхтатишни ва Америка қўшинларини у ердан олиб кетишни Швеция Америка Қўшма Штатларидан талаб қилиши керак, деган талаблар қўйилди.

БРАЗЗАВИЛЬ

Африка ва бутун дунё халқлари Америка Қўшма Штатлари империалистларининг Вьетнам Демократик Республикасидаги тинч аҳолига нисбатан қилаётган қуролли агрессия ҳаракатларини қатъиян қораламоқдалар ва лаънатламоқдалар, деди мамлакатни идора қилувчи партия бўлган Конго (Браззавиль) миллий революцион ҳаракат партияси марказий комитетининг аъзоси Антуан Малела. У, Америка империалистларининг Шарқи-Жанубий Осиёдаги қуролли иғвогарликлари бутун дунёда тинчликни реал равишда таҳдид остида қолдирмоқда, деди. Америка Қўшма Штатларининг янги мустамлакачилари ўзларининг «Жанубий Вьетнамдаги тажрибалари»ни Конгода ҳам такрорлаб, шу орқали Африканинг мустақиллиги, бирлиги ва озодлигига жиддий таҳдид туғдиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Ер куррасидаги халқлар, деб такидлади Антуан Малела, ҳаддидан ошиб кетган агрессорларни жиловлаб қўйиш учун ўз сафларини жипслаштирмоқлари керак. Америка Қўшма Штатларининг суверен халқлар ишларига қўпол равишда аралашувига дарҳол чек қўйилиши лозим.

ЛОНДОН

Тинчликни ҳимоя қилиш Англия комитети Америка Қўшма Штатлари президенти Л. Жонсоннинг Вьетнам проблемаси хусусида яқинда айтган гаплари «урушнинг тўхтатилишига бирон тарзда ижобий таъсир кўрсата олмайди», деб ҳисоблайди. Комитетнинг эълон қилган баёнотида Жонсон Жанубий Вьетнам территориясининг 80 процентини контрол қилиб турган Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронтини менсимаяпти, дейилади. Тинчлик учун курашаётган инглизлар шуни таъкидлайдиларки, Америка самолётларининг Вьетнам Демократик Республикаси территориясига осмондан қилаётган ҳужумларини тўхтатиш ҳамда Жанубий Вьетнамни озод қилиш миллий фронтини ҳар қандай музокараларнинг қатнашчиси деб таниш Вьетнамда олиб бориладиган музокаралар муваффақиятли ўтишининг зарур шартларидан биридир.

Биз Вьетнамдаги урушнинг дарҳол тўхтатилишини талаб қилмоғимиз керак, дейилади Англиядаги бир группа касаба союзлари ҳар ойда нашр қилиб турадиган «Войс» журналининг апрель ойи сонида. Журнал Америка ҳарбийларининг Вьетнамдаги ҳаракатларини қўллаб-қувватлаётган Англия ҳукуматининг позициясини танқид қилади.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

● Конго Республикаси (Браззавиль) президенти Альфонс Массамба-Деба Осиё ва Африка бирдамлиги Совет комитетининг аъзоси Ғафур Абдурашидов бошчилигидаги ана шу комитет делегациясини қабул қилди. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида президент республиканинг ички ва ташқи аҳволи ҳақида, мамлакатда янги ҳаёт қурилиши тўғрисида ва мамлакат олдида турган вазифалар тўғрисида делегация аъзоларига гапириб берди.

● АҚШнинг Сайгондаги собиқ элчиси Лож Шарқи-Жанубий Осиё ва Узоқ Шарқ мамлакатлари бўйлаб сафарга жўнаб кетади. Лож ана шу мамлакатларга АҚШ президенти Жонсоннинг шахсий вакили сифатида боради. У, «дўст мамлакатларнинг ҳукуматлари билан биргаликда Жанубий Вьетнамдаги аҳволни муҳокама қилади». Лож Австралия, Янги Зеландия, Филиппин, Тайвань, Япония, Жанубий Кореяда бўлади.

ГАЗЕТАНИНГ ЯҚИН ДЎСТЛАРИ

Совет касаба союзларининг марказий газетаси «Труд» ўзининг 3 мингдан ортиқ яқин ёрдамчилари —ишчи ва қишлоқ мухбирларига эга. Газетанинг Урта Осиё ва Қозоғистон республикаларидаги активлари кеча Тошкентга йиғилишди. Улар етти йилликнинг сўнгги йили планини бажариш учун курашда ишчи мухбирларнинг вазифаларини муҳокама қилишди. Газетанинг редколлегия аъзоси, масъул секретари Г. И. Проценко доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари ўз сўзларида қизиқарли мулоҳазаларни ўртага ташладилар. Илғор тажрибаларни ёйишдаги айрим камчиликлар ҳақида «Ташсельмаш» заводининг новатор инженери М. Егоров сўзлади. Олмаотадаги оғир машинасозлик заводининг нормировначиси Т. Хорошая ва Тошкент район электросетларининг мастери М. Федоренко коммунистик меҳнат учун кураш ҳаракати масалалари устида тўхталдилар.

Урта Осиё — «оқ олтин» ўлкаси. Шунинг учун ҳам кенгашда газета саҳифаларида пахтакорлар меҳнатини ёритиш хусусида кенг тўхталди. Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Ф. Соколов йиғилганларга пахтачиликни ривожлантириш истиқболлари ҳамда КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга ошириш ҳақида гапириб берди.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг мастер ёрдамчиси Фотиҳ Мансуров, «Сельмашовец» кўп тиражли газетасининг редактори Георгий Демидов, Тошкент телевидение студиясининг редактори Эркин Азимов газетада рейдлар билан қатнашиш, меҳнаткашлар хатларини текшириш тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Узсовпроф секретари М. Йўлдошева ва Узбекистон халқ хўжалик кенгаши ишлаб чиқариш-техника бошқармасининг бошлиғи Н. Крилов касаба союзлари фаолияти ва хўжалик ташкилотларининг фаолиятини ёритишда ишчи деҳқон мухбирлари олдида турган конкрет вазифалар ҳақида сўзладилар.

Суратда: кенгаш қатнашчиларидан бир группаси. А. Абалян фотоси.

ФАШИСТ РАЗВЕДКАСИ БИЛАН КУРАШ

Ўтган урушда совет-герман фронтига Германия ҳарбий разведкасининг асосий кучлари — «Абвер», хавфсизлик хизмати (СД), гестапо, ташқи ишлар министрлиги, пропаганда министрлигининг чет эл бўлими ва чет эл ташкилоти (АО)нинг разведка органлари сафарбар қилинди.

Ана шу разведка органлари Қизил Армиянинг орқа томонига минглаб жосус, диверсант ва террорчиларни юборди. 1941 йилга келиб фронтимиз орқасига ташланган душман агентларининг сони 1939 йилга нисбатан қарийб 14 марта, 1942 йилда 31 марта, 1943 йилда эса 43 марта ортиб кетди. 1942 йилда немис разведкасининг махсус мактаб ва курсларида 7 мингдан ортиқ жосус ва икки ярим мингга яқин диверсиячи жосус ва радистлар тайёрланди.

Совет давлат хавфсизлиги органлари урушдан аввалги йиллардаёқ немис-фашист разведкасига анча сезиларли зарбалар берган эди. 1944 йилда ва 1941 йилнинг дастлабки уч ойида ўнлаб резидентуралар фош қилиниб кўпгина немис агентлари қўлга олинганлигини айтиб ўтиш кифоя қилади.

Лекин шунга қарамасдан фашистлар ҳужуми бошланган вақтда давлат хавфсизлиги органлари қийин аҳволда қолдилар, чунки улар уруш шароитида ўз чекистлик вазифаларини ўташга етарлича тайёргарлик кўрган эмас эдилар. Берия ва унинг шерикларининг хоинона фаолияти туфайли уруш арафасида давлат хавфсизлиги органлрининг кўпгина софдил ходимлари репрессия қилинди. Шунга қарамай, совет чекистлари юзага келган вақтинча қийинчиликларни енгиб, душман разведкасининг зарбаларини муваффақиятли қайтариб турдилар, кейинчалик эса ташаббусни узил-кесил ўз қўлларига олдилар.

Гитлерчиларнинг жосуслик ва қўпорувчилик ишларига қарши кураш қанчалик муваффақиятли бўлганлигини қуйидаги мисолдан ҳам кўриш мумкин. Душманнинг кичик разведка группаларидан бири «Абвер-команда-104» 1942 йил октябридан то 1943 йил сентябрига қадар Қизил Армиянинг орқа томонига умумий сони 3 мингдан то 10 минг кишигача бўлган 150 та жосуслар ва диверсантлар группасини юборди. Душман ҳужжатларида ёзилишича, шулардан атиги иккита группагина ўз вазифаларини бажара олган. Шу ҳужжатларда, агентура разведкаси фронт чизиғидан атиги 50 километргача бўлган яқин масофадагина тузукроқ ишлаганлиги уқдирилади. Лекин бундай жойларда ҳам агентларнинг 90 проценти давлат хавфсизлиги органлари қўлига тушди.

Гитлер разведкаси Қизил Армия қўмондонлиги ва қўшинларимиз групировкаларининг оператив режалари тўғрисида тегишли информацияга эга бўла олмасди, албатта. Ҳарбий саноатимизнинг имкониятлари тўғрисида ҳам унинг қўлида ҳеч қандай маълумот йўқ эди. Масалан, 1942 йилнинг ноябрида қўшинларимизнинг Волгадаги ҳужуми арафасида фашист разведкаси «...Душман кенг миқёсдаги операцияларни амалга ошириш учун афтидан етарли кучга эга эмас» деган нотўғри хулосага келган эди.

Курск остоналарида бўлган жангда қўшинларимизнинг кучқудрати тўғрисида ҳам душман разведкаси бирор аниқ тасаввурга эга эмасди. У кейинчалик ҳам энг муҳим операцияларга тайёргарлик кўрилаётганлиги, уларнинг миқёси ва мақсадлари тўғрисида ҳам ўз вақтида бирорта маълумотга эга бўлолмади.

Немис-фашист разведкаси ўзининг асосий кучларини Қизил Армияга қарши қаратган бўлса ҳам, у Армиямизнинг жанговар қудратига шикаст етказа олмади. Бу ишда душман агентурасининг ҳужумларини муваффақиятли қайтариб турган совет ҳарбий контрразведкаси органларининг хизмати катта бўлди.

Немис-фашист разведкаси ўз агентларини Совет Иттифоқининг энг ичкари районларига юбориб, ҳарбий ҳаракатлар зонасидан узоқ жойларда яширин йўллар билан уруш олиб боришга ҳаракат қилиб кўрди. Бу агентура фронт орқасидаги ишлар тўғрисида жосуслик маълумотларини тўплаши, саноат корхоналари ва транспортда оммавий диверсиялар қилиши, советларга қарши кишилар руҳини туширишни кўзлаган агитация ишлари олиб бориши лозим эди.

Масалан, 1942 йил охирида душманнинг олти кишидан иборат қўпорувчи группаси қўлга олинди. Бу группа Углич-Москва юқори вольтли линиясида ҳамда Москва областининг баъзи ҳарбий заводларида қўпорувчилик ишларини амалга ошириш учун сафарбар этилган эди. Худди шу йили Сталинградда шаҳардаги муҳим мудофаа корхоналарида диверсиялар қилиш мақсадида юборилган агентлар группаси ҳам фош қилинди. 1943 йилда эса Кемерово областининг Прокопьевск шаҳарида бир группа фашист қўпорувчилари қўлга тушди. Улар «Прокопьевск уголь» шахталаридаги қатор объектларни портлатишга уринаётган эдилар. Шунингдек, Совет Иттифоқининг баъзи районларида бактериологик диверсиялар қилиш учун юборилган группалар ва айрим агентлар фош қилинди.

1944 йил сентябрида давлат хавфсизлиги органлари Смоленск областининг Курганово қишлоғи районида икки фашист агентини қўлга туширди. Улардан бири Қизил Армия майорининг ҳужжатлари билан таъминланган, иккинчиси — аёл киши эса унинг хотини ролини бажарар эди. Агентлар немис самолётидан ташланган бўлиб, уларнинг мотоцикли, 9 снарядли махсус аппарати (бу аппарат қалинлиги 35—40 миллиметр бўлган броняни 300 метр масофадан теша олар эди), турли системадаги 7 та пистолети, радио орқали портлатиладиган кучли минаси, портатив радиостанцияси, махфий ёзув воситалари, шифрлари бор эди. Агентнинг ёнидан Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг Олтин Юлдуз медали ва бир неча орденлар, шунингдек унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги ва орденлар билан мукофотланганлиги тўғрисидаги фармонлар ёзилган ва гўё совет газеталаридан қирқиб олинган сохта қоғоз парчалари топилди. Бу ашаддий фашист агентларига Совет Армияси Олий Бош Қўмондонлиги ставкасида қўпорувчилик қилиш вазифаси топширилган эди.

Қизил Армия жанговар ҳаракатлар қилаётган зонада ҳарбий контрразведка органларимиз душман агентларига қарши муваффақиятли кураш олиб борган бўлсалар, фронт орқасидаги районлар ва мамлакатимизнинг бошқа территорияларида бу вазифани давлат хавфсизлигининг территория органлари бажарар эди. Немис-фашист разведкаси уларнинг яхши ишлаши туфайли ўз олдига қўйган вазифаларидан бирортасини ҳам амалга ошира олмади. Давлат хавфсизлигининг территориал органлари бир неча минг душман агентларини фош этди. Қўлга олинган парашютчи — агентларнинг ўзи 1854 тага етди. Шундан 631 жосусда радиостанция бўлган.

Транспортда ҳам яширин уруш давом этарди. 1941 йил август ойининг дастлабки 14 кунида фашистлар Киров ва Октябрь йўлларида 7 та диверсияни амалга оширишга муваффақ бўлдилар. Бошқа жойларда ҳам бундай қўпорувчилик ишлари бўлиб турган. Бироқ, душман разведкаси темир йўлларда ишнинг нормал боришига тўсқинлик қила олмади. Давлат хавфсизлигининг транспорт органлари уруш давомида 256 парашютчи агентни қамоққа олдилар, қўпорувчи жосусларнинг 226 резидентурасини йўқотдилар.

Душман эгаллаган территориядаги яширин уруш ҳам жуда мураккаб эди. Гитлерчилар бу жойларда мустаҳкамланиб олишга уриниб шаҳар ва қишлоқларда катта миқёсда агентлик тармоқлари туздилар. Советларга қарши қаратилган турли ташкилотлар тузишни рағбатлантирдилар.

Кейинчалик чекиниш вақтида фашистларнинг разведка ва контрразведка органлари агентлар ёллаб, фронтимиз орқасида қўпорувчи разведка ва жосуслик группаларини қолдириб кетдилар. Чекистлар совет кишилари ёрдамида гитлерчи газандаларни фош қилиб, уларни қўлга олишди.

Масалан, 1943 йил июнида Белоруссиянинг Полоцк райони озод қилингач, маҳаллий аҳоли вакиллари давлат хавфсизлиги органларига махфий дала полицияси бўлимининг 20 ходими, немис контрразведкасининг 80 агенти ҳамда партизан отрядларига юбориш мўлжаллаётган бошқа кўпгина душман агентларининг фамилияларини айтиб беришди.

Немис фашистларининг «Абвер», «Гестапо» ва «Хавфсизлик хизмати» сингари контрразведкачи органлари партизан отрядларига қарши курашга алоҳида эътибор бердилар. Улар бу отрядларга ўз агентларини юбориб, сохта партизанлик отрядлари тузар эдилар. Бундай душман отрядлари кўпгина совет кишиларини ўлдириб кетиб, бу билан аҳолининг чинакам партизанларга бўлган ишончини йўқотишга уринар эдилар.

Луганск областининг Троицк районида чекистлар яширин район партия комитети сифатида иш кўраётган гестапо резидентурасини фош қилдилар. Бу резидентурани гестапо агентлари А. Васильев ва П. Ткаченколар бошқарар эдилар. Фашист газандалари гўё яширин область партия комитети номидан ҳаракат қилиб, райондаги коммунистларнинг ҳисобини олдилар, ҳамда гестапо агентлари ин қўйган «партия группалари»ни ташкил қилдилар. Партизан отрядлари деб аталган отрядлар ҳам тузилиб, софдил совет кишиларига туҳмат юзасидан, гўё улар немис агентлари бўлган, деб кўп кишиларни репрессия қилдилар. Ткаченко билан Васильев фош қилиниб, қаттиқ жазога тортилди.

1943 йил баҳорида Харьковда гўё яширин «Муваққат ҳарбий революцион Совет» сифатида қолдириб кетилган немис жосуслик резидентураси қўлга олинди. Қизил Армия қисмлари Харьковга яқинлашиб қолган вақтда, «Абвер» ўз агентларини катта миқдорда совет пуллари, валюта ҳамда «революцион яширин фаолияти» тўғрисидаги сохта ҳужжатлар билан таъминлади. Харьков озод қилинган куни эса улар бутун ҳокимият «Муваққият ҳарбий революцион Совет қўлига ўтади» деган буйруқ ёзилган варақаларни шаҳарда ёпиштириб қўйдилар. Шу куниёқ улар милиция органлари тузиб, эркак аҳолини Қизил Армияга сафарбар қила бошладилар. Совет қўмондонлигига эса бу унсурлар ўзларини Харьков яширин ташкилотининг раҳбарларимиз, деб таништирдилар. Бундай ниқобланиш натижасида улар Харьковдаги совет органларида бирмунча вақт туриб қолишга муваффақ бўлишди. Лекин чекистлар уларни фош қилишди. Сотқинлар отиб ташланди.

Фашист босқинчилари вақтинча ишғол қилиб турган совет территориясига уруш йиллари минглаб чекистлар юборилди. Шонли коммунист разведкачи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. Молодцов ва унинг жанговар дўстлари қилган ишлар чекистлар жасорати ва қаҳрамонлигининг ёрқин намунасидир. Душман ишғол қилган Одессанинг ер ости ерларида мустаҳкамланиб олган разведкачилар етти ой давомида душманнинг катта қисмларини ўзлари томон жалб қилиб, уларга катта зарар етказдилар. Молодцов группаси Москвага мунтазам равишда муҳим разведка маълумотларини юбориб турди. Молодцов ва унинг дўстлари гестапо томонидан қўлга олиниб, ўлимга ҳукм этилганларида ҳам ўзларини чинакам ватанпарварга хос мардлик билан тутдилар. Молодцов афв сўраш тўғрисида илтимос қилиб кўр, деган таклифга «биз ўз юртимизда яшаяпмиз, душманлардан эса афв сўрамаймиз» деб жавоб берди.

Улуғ Ватан уруши йилларида давлат хавфсизлиги органларининг душманга нотўғри маълумотлар юбориш соҳасидаги ишлари ҳам диққатга сазовор. Давлат хавфсизлиги органлари томонидан қўлга туширилган юзлаб фашист органлари улар назорати остида иш кўриб, немис разведкасига ёлғон маълумотлар юбориб турардилар. 1942 йил декабрида Волховск йўналиши бўйича ҳужумга тайёргарлик кўрилаётган вақтда «душман»нинг Тихвин, Бологой, Вологда, Ярославль, Рибинск, Бежецк, Калинин, Москва, Горький, Пенза ва бошқа кўп шаҳарлардаги агентлари унга ёлғон маълумотлар бериб турди. Курск жанги арафасида эса давлат хавфсизлиги органлари контроли остида иш кўраётган 9 та радист-агент ёрдамида фашист қўмондонлиги чалғитилди.

Хавфсизлик органларимизнинг душман разведкаси билан олиб борган «Радио ўйинлари» қандай характерда бўлганлигини қуйидаги бир мисолдан ҳам кўриш мумкин. 1944 йил сентябрида совет контрразведкаси ўз радиостанциясига эга бўлган фашист агентларидан бир группасини қўлга туширди. Биз «Бандура» деб шартли равишда атаган бу радиостанция нариги томонга ёлғон маълумотлар юбориб тура бошлади.

Фашист разведка органида тўла ишонч ҳосил бўлиши учун мустаҳкамловчи куч юбориш тўғрисида «илтимос» ҳам юборилди. Душман тўртта агентни ерга қўндириш учун қайси жой қулайлигини сўради. Бунинг учун «Бандура» гўё иш кўраётган жойда, Андреополь районидаги Вельедан беш километр наридан бир жой танланди. Фашистларга шу ҳақда маълумотлар юборилгач, совет контрразведкаси ходимлари учрашувга тайёрлана бошладилар. Фронт контрразведкаси бошқармасининг 20 кишидан иборат оператив группаси шу жойга юборилди. Группа составига «радиоўйин»да қатнашаётган собиқ душман агентлари ҳам киритилдики, улар «меҳмонлар»да ҳеч қандай шубҳа қолдирмасди.

16 сентябрь куни қуйидаги радиограмма олинди: «Бугун соат 23 у 30 минутдан то кечаси соат 1 гача самолетимизни кутинг. Гулхан ёқинг». Соат 11 да белгиланган жойда 3 та гулхан ёқилди. Бир соатдан кейин осмонда самолёт пайдо бўлди. У икки марта айланиб, бортидаги юк ва одамларни ташлаб кетди.

«Дўстлар»нинг учрашуви шарафига зиёфат ташкил қилинди. Келган жосуслардан совет контрразведкасини қизиқтирган ҳамма маълумотлар олинди. Жумладан, радист радиоточка учун янги шифр ҳамда барбод бўлиш хавфи туғиладиган бўлса нима қилиш кераклиги тўғрисида тегишли кўрсатмалар олди. Бу «Бандура»нинг бундан буёнги иши учун фойда келтириши мумкин эди. Кераклн маълумотлар олингач, дўстларни «база»га, чайлага олиб боришди. Душман агентлари куролсизлантирилиб, фош қилинди.

Бундай «радиоўйинлари» муваффақиятли давом этди. Орадан икки ой ўтгач, худди шу жойда самолетдан туширилган фашист разведкасининг агенти қўлга олинди. У «Бандура» группаси учун қурол-ярог, ўқ дори, кийим-кечак, озиқ-овқат ва медикаментлар келтирган эди.

Урушнинг охирги этапида давлат хавфсизлиги органлари фақат мамлакатимиз территориясидагина эмас, балки ундан ташқарида ҳам мураккаб вазифаларни ҳал қилдилар. Улар Германия тупроғида фашист разведкаси устидан тўла ғалаба қозониб гитлерчилар разведкаси билан яккама-якка курашни тугалладилар.

Ҳозир ҳам Ғарбда совет тузумининг мустаҳкамлигини қурол кучи билан синаб кўришга ҳаракат қилаётганлар оз эмас. Реваншчиларнинг агрессив ҳарбий планларида разведка органларига ғоят катта аҳамият берилмоқда.

Совет халқининг гитлерчилар Германияси устидан қозонган буюк ғалабасининг 20 йиллиги арафасида уларга қарата: бекор уринаяпсизлар, жаноблар деб айтамиз. Сизлар худди фашист разведкаси сингари шармандаи-шармисор бўласизлар. Давлат хавфсизлигини таъминлашни ўз жонажон иши деб ҳисоблаётган совет халқининг юксак революцион хушёрлиги бунинг гаровидир.

Н. ЖЕЛЕЗНИКОВ,
Генерал-лейтенант, АПН.

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 20 ЙИЛЛИГИГА

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар ишчи мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти бугун кеч соат 5-30 минутда Округ офицерлар уйида ўтказилади. Машғулот темаси: «СССР ва социалистик мамлакатлар вақтли матбуоти».

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ФУТБОЛ

ҒАЛАБАНГ МУБОРАК, „ПАХТАКОР“!

Футбол ишқибозлари 15 апрель оқшомини орзиқиб кутишган эди. Мана, ниҳоят улар майдон ўртасида тизилган спортчиларни кўриб турибишди. Бир томонда Москванинг спартакчилари, машҳур команданинг машҳур ўйинчилари. Москвaликларнинг қаршисида майдон эгалари — М. Якушининг шогирдлари. Тренер қуйидаги состав билан мавсумни бошлашни лозим топди: Ю. Пшеничников, Р. Зокиров, В. Штерн, М. Шарипов, В. Суюнов, В. Мухин, С. Мелькумов, Э. Абдураимов, Г. Красницкий (капитан), В. Тожиров ва И. Малиновский.

Рақиблар иккиланиб ўтирмай дастлабки минутдан ўйинни дадил бошлашди, ташаббусни биринчи бўлиб қўлга олишга интилишди. Мана, меҳмонлар марказий ҳужумчиси биринчи бўлиб дарвозани нишонга олди. Лекин Пшеничников тўпга ташланиб, уни тутиб қолди. Энди ҳужум навбати «Пахтакор»га келди. Г. Красницкий 40 метрлардан штраф тўпи тепади. Қаттиқ зарб билан урилган тўпни «Спартак» дарвозабони ушлаб қололмади. У штангага урилиб қайтди. Тўп энди пахтакорчилар дарвозаси томон келади. Қанотдан эпчиллик билан ўтган В. Янишевский тошкентликлар дарвозабони билан юзма-юз келиб қолди. Лекин Пшеничников моҳирлик билан тўпни бурчакка чиқариб юборишга улгурди. Шундан кейинги воқеалар «Пахтакор» ишқибозларини қувонтира бошлади. Аввал Мелькумов урган тўп штангага тегиб кетди. Кейин Красницкий штраф майдони яқинида рақиб ҳимоячисидан тўпни алдаб олиб, уни Абдураимовга узатди. Абдураимов эса жуда қулай жойни топган Красницкийга қайтариб берди. Капитанимизнинг бу галги зарбасини «Спартак» дарвозабони ушлаб қолишга ожизлик қилди. Гол! Ҳаммани қувонтирган мавсумнинг биринчи голи.

Меҳмонлар бу тўпдан сўнг ҳужумга кўп кучни ташладилар. Ўйиннинг 49 минутида «Пахтакор» учун энг хавфли вазият содир бўлди. Штраф майдонига кириб келган Севидов 7—8 метрлардан тўпни тепади. Лекин Пшеничников бу сафар ҳам командани голдан сақлаб қолади. Ҳимоядан хотиржам бўлган пахтакорчилар яна кетма-кет ҳужумга ўтадилар. «Пахтакор» уч марта бурчакдан тўп киритиш ҳуқуқини олади. Гоҳ Абдураимов, гоҳ Мелькумов меҳмонлар ҳимоячиларини ёриб ўтабошлайдилар. Ўйиннинг сўнгги минутларида спартакчилар олдинга ташланишди. Лекин «Пахтакор»нинг орқа томони жуда мустаҳкам эди. Марказий ҳимоячилар Шарипов ва Штерн айниқса, бехато ўйнашди. Зокиров эса меҳмонларнинг хавфли ҳужумчиси Хусаиновга ўйин бермади. Ҳисоб 1:0 лигича қолди.

«Пахтакор» биринчи имтиҳонни аъло баҳога топширди. Дастлабки икки очкони қўлга киритди.

С. МУСАЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

16 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.25 — **В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар** (катта ёшдаги мактаб ўқувчилари учун), 18.55 — **Янги Деҳли** номли бадиий фильмнинг 2-серияси,

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.35 — **Телевизион янгиликлар,** 20.55 — **Концерт** (бадиий ҳаваскорлар ижросида), 21.35 — **Камера билан шаҳар бўйлаб** (халқ контроли амалда), 21.50 — **Тўрт учрашув** (ҳужжатли фильм).

Ўзбек тилида: 22.10 — **Эфирда — «Олтин водий» программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Китоб ташувчи мушук нималар келтирди** (болалар учун), 18.40 — **Тошкент янгиликлари,** 18.50 — **Катта химия учун** (илмий-оммабоп фильм), 19.00 — **Тайга бойчечаги фасли** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.25 — **Биринчи ўқитувчи** (телефильм), 20.45 — **Тошкент янгиликлари,** 20.55 — **Классик опера саҳифаларида.**

Рус тилида: 21.25 — **Совет кино санъати.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/IV да **Дон Жуан,** 17/IV да **Евгений Онегин.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/IV да **Сарвқомат дилбарим,** 17/IV да **Юлдузлар жамоли.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/IV да **Тошболта ошиқ,** 17/IV да янги спектакль **Гули сиёҳ.**

КИНО

Шикоят дафтарини беринг — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 4, кеч 6, 8 ва 9 яримда).

Бальзаминовнинг уйланиши — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Инспектор ва тун — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ИСКРА» (кундуз соат 5 дан).

Кўринмас армия — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ИСКРА» (кундуз соат 5 гача).

Ер-ёр — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва кеч 6-40 минутда).

Денгиз мушуги — НАВОИЙ номли (ёзги, кеч соат 8-20 минутда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

17 апрелда

Белорус цирки

АРТИСТЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган артист

АНАТОЛИЙ ШАГ

раҳбарлиги ва иштирокида

иллюзион аттракцион

ВА КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ.

Кеч соат 8 да бошланади.

Омонат кассаларга ютуқли омонатлар қўйинг!

ЮТУҚЛИ ОМОНАТЛАР

45-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1965 йил 6 апрелда, Тошкент областининг Оққўрғон районида бўлиб ўтди.

Тошкент ва Сирдарё областларининг ҳамма омонат кассаларидаги ютуқли омонат счётларининг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % билан)	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % билан)	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % билан)
7	25	362	50	731	25
74	25	417	50	793	25
111	25	467	25	829	25
137	25	514	25	875	25
175	25	547	25	888	25
229	25	571	100	956	25
258	200	610	25	961	25
287	25	670	100		
339	25	712	25		

Счётларининг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам шу номерлар ютгандир, яъни: 1007, 2007, 3007, 1074, 2074, 3074 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси — Оққўрғон райижрокоми раиси **Н. Юнусов.**

Комиссиянинг масъул секретари **А. Кислов.**

Омонат кассаларга ютуқли омонатлар қўйинг!

ЮТУКЛИ ОМОНАТЛАР

45-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Бу тираж 1965 йил 10 апрелда Тошкент шаҳрида бўлиб ўтди.

Тошкент шаҳрининг ҳамма омонат кассаларидаги ютуқли омонат счётларининг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % билан)	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % билан)	Счёт номерлари	Ютуқ миқдори (омонатнинг ўртача суммасига % билан)
5	25	374	25	720	25
40	25	434	25	792	200
85	25	462	50	803	25
142	25	488	25	866	50
161	25	532	25	888	100
203	25	566	25	932	25
242	25	628	25	970	25
293	25	663	25		
350	25	716	100		

Счётларининг сони 1000 дан ошган омонат кассаларида биринчи мингда қайси номерлар ютган бўлса, қолган мингларда ҳам шу номерлар ютгандир, яъни: 1005, 1040, 2005, 2040 ва ҳоказо.

Тираж комиссиясининг раиси **В. И. Золотих.**

Комиссиянинг масъул секретари **М. И. Зенкова.**

Маҳтумқули кўчаси, 5-проезд, 2-уйда турувчи **Ваҳоб Ғиёсов**нинг Қизил Ўзбекистон кўчаси, 17-уйда турувчи Раъно Насриддиновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Дархон кўчаси, Ипак тупик, 43-уйда турувчи **Муқаддас Усмонова**нинг Катта қозиравот кўчаси, Смольний проезд, 57-уйда турувчи Эркин Ғафуровдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Қоратош кўчаси, 47-уйда турувчи **Воҳид Мираҳмедов**нинг шу уйда турувчи Муътабар Мираҳмедовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Максим Горький кўчаси, Ҳунарманд проезд, 23-уйда турувчи **Карима Хўжаева**нинг шу уйда турувчи Ҳусниддин Хўжаевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Калинин район, Куйбишев қишлоқ советидаги «Коммунизм» колхозида турувчи **Арафат Абилҳасанова** (Санджафарова)нинг шу ерда турувчи Қўчқор Абдулаҳатович Абилҳасановдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, 1-Бехтерев кўчаси, 113/2-уй, 78-квартирада турувчи **Светлана Леонидовна Бенилова**нинг Фарғона область, Олтиариқ станцияси, Ванновский нефть заводида турувчи Александр Уриэльевич Бениловдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Калинин район, Охунбобоев қишлоқ советидаги «Октябрь» колхозида турувчи **Ҳаким Каримович Комилов**нинг шу ерда турувчи Мая Комилова (Ҳожибоева)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Қурилиш кўчаси, 21-уйда турувчи **Владимир Шек**нинг шу уйда турувчи Ген-Хи Динхемвин Шекдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Шчербаков кўчаси, 11-уйда турувчи **Махтуба Орифхўжаева**нинг Тошкент область, Орджоникидзе районидаги Киров қишлоқ совети территориясида турувчи Эргаш Баҳодировдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Арпапоя кўчаси, 70-уйда турувчи **Гриша Рахманович Аронов**нинг Доғистон АССР, Дербент шаҳар, Пушкин кўчаси, 55-уйда турувчи Малька Ихиловна Ихиловадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Чилонзор массив, 86-уй, 15-квартирада турувчи **Магасум Фатхулбоянович Ҳасанов**нинг Гамбов шаҳар, Проточная кўчаси, 26-уйда турувчи Нина Михайловна Евсеевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Чилонзор район халқ судида кўрилади.

Қорасарой кўчаси, 1-Калинин мавзу, 27-уйда турувчи **Мираҳмад Миродилов**нинг шу уйда турувчи Тожи Миродилова (Холқўзиева)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши бўлими — 26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 03760. Индекс — 64969. Нашр. № 1740.